

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 31.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1912.

Leto XXV.

Polumesec ugaša.

Turška država je podobna stari bajti, ki je zapravljeni gospodar nič ne popravlja. Streha kaže rebra; po zmršeni slami raste zelen mah; okna so razbita in s cunjami zamašena, v stenah zijajo široke špranje, zvežena vrata škripljejo v tečajih in se ne dajo več zapreti, pajek domuje po vseh kotih, nesnaga in smrad gospodujeta po mračnih, neprijetnih prostorih. Kako drugače je bilo še pred dobrimi dvesto leti in prej! Turki je pomenjal povsod strašno, nepremagljivo moč in grozo. Kolikrat je udrl v naše kraje, koliko krvi je steklo na naših tleh vsled njegove krutosti, koliko naših mladenk in mladeničev je odpehjal s seboj in jih — uboge žrtve — siloma porabil za svoje namene! Evropa se je tresla pred njim, do Dunaja se je upal; pol Ogrske, velik del Hrvaške je imel v svoji oblasti.

Zdaj gre ž njim h koncu; nihče ga nima rad, pa tudi nihče se ga več ne boji. Slaba mu pride. V vojski je z Lahom, ki mu hodi nagajat prav pred glavno mesto; obenem pa divjajo notranji upori dan za dnem hujše. Kreпки albanski narod se bojuje za svojo svobodo in v tem boju ga podpira danes celo turški vojak. Armada je razbita, ne uboga več nikogar, odkrito se punta ne vladi. Ministri odstopajo in sultan ne more dobiti moči, ki bi hoteli prevzeti ministrske stolice. Drugod se trgajo za ministrske službe, na Turškem se jih boje in beže pred njimi.

Tako hitro živimo, da gredo tako važni dogodki skoraj neopaženi mimo nas. To ni prav. Kar se godi sedaj v državni polumeseci, govori nam vsem resne besede, tiče se nas vseh. Najprej nam ponavlja staro resnico, da se kri-

vica držav masčuje že tukaj na zemlji. Kar posameznik zagreši, za to more dobiti kazen tudi v drugem življenju. Države nimajo posmrtnega življenja; začno in končajo se na zemlji. Zato morejo prejeti tudi plačilo ali kazen samo tukaj. Povestnica starih dni nam izpričuje, da se je to tudi vedno godilo. Največji sijaj, najsurovejša moč ni mogla rešiti držav, ko je Gospod vsega sveta stegnil roko nad nje, da kaznuje njihove krivice, da se masčuje nad njihovimi zločini.

Brez zaupanja v božjo Previdnost in brez žive vere, da njegova pravica nazadnje vse popravi in vse izravna, se ne da živeti na svetu. Kdor je to izgubil, nima več jasne sodbe o življenju in o sebi, nima miru, nima nobene tolažbe v težkih urah. Gorje človeku, ki zaupa samo v lastno moč; tak pada pred večjo močjo v obupu! Gorje tudi narodu, ki stavi svojo bodočnost samo na sile, ki jih ima. Ali niso dogodki na Turškem najlepši dokaz, kako trhla je človeška moč. Najsilovitejša država razpada in edini vzrok, da se še drži, je ta, ker se druge države še ne upajo poseči vmes, ker se še niso dogovorile za dedščino. Krivice, nepregledna vrsta zločinov, ki je ž njimi mohamedanec zvaril svojo državo, že rode svoj sad. Za smrt je bolna Turčija in ne bo dolgo, pa bo ostal o nji le še spomin.

Za nas gre pri tem ne samo za to, ker je konec turške države obenem velika nevarnost svetovne vojske, nego tudi za to, ker pri tem stopa s tem večjo silo jugoslovansko vprašanje na dan. Naši očetje — Slovenci in Hrvati so branili Evropo pred Turkom. Zato niso njihove zemlje tako napredovale, kakor drugod, ker so morali z mečem v roki skozi stoletja misliti pred vsem na boj, na junaško obrambo. Drugod se je v miru razvijala obrt, cvetela trgovina;

pri nas je turška nevarnost dušila napredek. V krvi okopan je naš narod ohranil svojo čvrsto, mlado moč. In sedaj, ko Turku propada, stopa on nevzlomen, zdravega napredka željan, junaško na plan. Tisto zaupanje v večno pravičnost, ki ga obnavljamo ob razpadajoči Turčiji, nam daje tudi veselo poročstvo, da zasinejo nam lepši, srečnejši časi. Kazen nad Turško je zvezana obenem s plačilom južnemu Slovanu, ki je z največjimi žrtvami celi Evropi v korist v krvavih stoletnih bojih branil sveti križ in zlato svobodo.

Zadnje žreblje v trugo je Turku zabil liberallec. Z liberalno mislijo so hoteli ozdraviti bolno državo. To so ploskali liberalci vseh sort, ko je pred štirimi leti buknil punt proti prejšnjemu sultanu Abdul Hamidu, in ko so na Turškem uvedli državni zbor. Zlasti judje so se veselja režali po vsem svetu, ker so ravno judje na Turškem niti liberalni upor. Med mladoturškimi ministri je bil vedno kdo iz Abrahamovega rodu, nazadnje Džavid bej. Liberalna misel je pa le povspešila razpad.

Po madžarskem vzorcu so hoteli osnovati državo. Z besedo so obetali vsem veram in vsem narodnostim prostost in enake pravice, v resnici so pa prinesli še večjo sužnjost s tem, ker so hoteli, naj se po vsi državi vlada po enem kopitu, in naj se s silo med vse narode vcepi osmanska državna misel. Prav tako kakor Madžari, ki imajo tudi svobodo in enakopravnost v besedi, v dejanju pa zatiranje vseh nemadžarskih narodov, nasilno madjarizacijo, strasten boj proti vsaki odkriti besedi, v časopisju ali sploh v javnosti, krute kazni proti vsem, ki se ne udajo, zapor, komisariat, vse v imenu svoje madžarske državne misli. Turški konec nas veseli tudi zavoljo tega, ker nam dokazuje, da narodi celo na Turškem ne

gredo na tako državno misel. Tudi na Madžarskem ne pojdejo! Tudi tam vstanejo teptani narodi in si izvojujejo pravico in prostost.

Liberalci in Šukljeto vinski davek

Bivši deželni glavar kranjski plem. Šuklje je čuden mož. Odložil je glavkarstvo letos januarja meseca nenadoma »iz rodbinskih ozirov«. Seveda se zaradi tega ni svet podrl, in dobili smo drugo glavarja. Pri nas je politična misel lasti vsega ljudstva in oseba je stranska stvar.

Svoj počitek je pa gospod dvorni svetnik porabil za to, da je spisal brošuro, v kateri daje razne nasvete in se jezi, da jih doslej deželni odborniki in deželni poslanci niso hoteli poslušati. Dvorni svetnik pl. Šuklje se na primer jezi, da naš deželni odbor ne nastavlja liberalnih uradnikov in da si tudi pri delitvi podpor dobro ogleda prosilce. Vsled tega včasih kak liberalen slepar in zabavljak zastonj prosi. Šuklje s povzdignjenim glasom povdarja, da stori deželni odbor sedaj za povzdigo kmetijstva največ, kar je sploh mogoče in da dobe kmetje od deželnega odbora za povzdigo kmetijskega gospodarstva skoro več nazaj, nego na dokladi plačajo. Seveda so to takoj liberalci pograbili in vpijejo, da bodo »klerikalni« kmetje »naprednjakom« vse pobrali.

Najbolj je pa tiščalo pl. Šukljeta, da je prišel na dan s svojim vinskim davkom. Silno nam zameri, da smo bili izpočetka proti takemu splošnemu vinskemu davku.

Že finančni minister Bilinski je hotel luknjo v državni blagajni zamašiti s splošnim državnim vinskim davkom. Zdaj se zadaca vino, ki se prodaja izpod 56 litrov. Po tem davku bi se zadacalo sploh vse vino. Takoj so poslanci Slovenske Ljudske Stranke na Dunaju storili vse, da so preprečili ta zakon, ki bi bil zadel seveda v prvi vrsti naše vinorodne kraje. Najodločnejši nastop naših poslancev je preplašil finančnega ministra, da je opustil svojo misel.

Tudi v kranjskem deželnem zboru so poslanci Dolenjske in Vipavske vložili oster ugovor proti takemu deželnemu davku. Pl. Šuklje je že tedaj gorel za ta davek in je bil jačo nevoljen, da je vsa Slovenska Ljudska Stranka kot en mož glasovala proti takemu vinskemu zakonu.

Sedaj pa je spisal brošuro, v kateri hoče svet prepričati za ta zakon. Liberalci so pokupili veliko te brošure in jo razširjajo. Iz tega je pač jasno, da so liberalci za tak splošni vinski davek, sicer ne bi te brošure razširjali.

Slovenska Ljudska Stranka pa bo še dalje nasprotovala takemu davku, in sicer iz prepričanja, da bi ta davek naše revne vinogradnike silno zadel. Šuklje — in ž njim liberalci — bi ho-

teli, da bi šel dacar takoj ob trgatvi v vse zidanice in bi tam sode zapečatil. Ko bi kmet vino prodal, bi moral pa plačati davek. Vsled tega bi bilo kletarstvo, ki je glavni del pametne vinorej, skoro nemogoče, ali bi pa pri vsakem pretakanju moral stati poleg dacar. Škoda, ki bi se zgodila vsled takega postopanja vinogradništvu in vinski kupčiji, bi bila večja, kakor pa dobiček, ki bi ga dežela ali država naredila. Pridržeto bi pa bilo najrevnejše prebivalstvo naše dežele.

Seveda se ni bati, da bi kranjski deželni zbor sklenil tak zakon, ker tu ima večino naša stranka, ki ne bo dopustila takega zakona.

Vendar je pa na mestu, da se vse naše občine in politična društva izreko proti takemu obdavčenju iz sledečih razlogov:

Finančni minister je za enkrat opustil to misel. A pl. Šuklje je svojo brošuro poslal tudi ministrom, in ti bodo rekli: Glejte, celo bivši kranjski glavar je za ta davek, in jim utegne zopet priti ta nesrečna misel.

Nevarnost je, da štajerski deželni zbor, ki je v velikih denarnih zadregah, poseže po tem davku. Ker tam imajo večino Nemci, vino se pa prideluje na slovenskem štajerskem. Zato pa naj bodo pozorni naši štajerci, da jih po Šukljetojih navodilih ne udari nemška večina štajerskega deželnega zbora!

Liberalci hočejo pa v kalnem ribariti. Zdaj razširjajo Šukljetoovo brošuro in so jo razglasili v vseh nemških listih. Sicer je deželni odbornik dr. Lampe že temeljito zavrnil Šukljetoove razloge in namere, a da jim čisto sapo zapremo, naj se oglasi ljudstvo in naj pove tej gospodi svojo misel na javnih zborovanjih!

Kranjski deželni zbor.

Kratko je bilo poletno zasedanje kranjskega deželnega zbora, a pomenljivo. Poročati hočemo kar o obeh sejah skupno, da se ne bo ponavljalo, kar se je obravnavalo v odsekih in potem zopet v zbornici.

Interpelacije in nujni predlogi, vloženi v prvi seji, pridejo pozneje na vrsto.

Novi poslanec Karol Dermastia stori obljubo in se njegova izvolitev potrdi. — Na predlog poslanca dr. Žitnika se določijo pokopališčne pristojbine za Postojno.

Preložitev okrajne ceste Trojana—Zagorje.

Sklene se: 1. Okrajna cesta Trojana—Zagorje se preloži na 923 m dolgi delni progi pri Zagorju. 2. Zakonski načrt za preložitev okrajne ceste Trojana—Zagorje na delni progi pri Zagorju se odobri. 3. Deželnemu odboru se naroča, naj ukrene, da se predloži ta zakonski načrt v Najvišjo potrditev.

Cesta Žiri—Rovte.

Sklene se: 1. Okrajna cesta Žiri—Rovte se zgradi v končni progi od Sopotovega mlina čez Zajele. 2. Priloženi zakonski načrt o zgradnji ceste od Sopotovega mlina čez Zajele se odobri. 3. Deželnemu odboru se naroča, da se ta zakonski načrt predloži v Najvišjo potrditev.

Vodovod za občine Bled, Zgornje Gorje in Ribno.

Stroške načrta skupnega vodovoda iz studenca Zmrzik je deželni stavbni urad proračunil na 650.000 kron. Ker se niso vse obrav-

nave končane, naj se deželni odbor pooblasti, da sme na načrtu predložitvi v Najvišjo potrditev izvršiti vse izpremembe, ki se bodo po končanih obravnavah izkazale potrebne.

Za varstvo zadrugištva.

Dr. Lampe poroča v imenu posebnega odseka za zadrugištvo o dr. Lampetovem nujnem predlogu glede varstva zadrugištva:

Nahajamo se v denarni krizi. Vzrokov je veliko. Glavni je nejasnost političnega položaja v Evropi. Ljudstvo niti državi več ne zupa svojega denarja. Poročevalec opozarja na možnost vojske, oziroma na možnost runov na denarne zavode. Kranjska dežela pa uživa hvalabogu velik kredit na denarnem trgu. Stane je kranjskih vrednotic na denar nem trgu je eno najboljših v Avstriji. To je dokaz, da je naša uprava dobra. Naša dežela torej daje lahko zadrugištvu v deželi najboljšo garancijo. Ne gre se tu za sniriranje kakega bolnega zavoda. Gre se le zato, da pokažemo našemu zdravemu zadrugištvu, da stoji dežela za njim in je pripravljena je z vso močjo podpirati ter njegov ugled varovati. Poročevalec predlaga:

1. Deželnemu odboru se naroča, da posveča vso pozornost obrambi ugleda in zaupanja zdravega zadrugištva.

2. Zlasti se deželnemu odboru naroča, da naj po potrebi izda okrožnico na vsa županstva in jim ukaže primerno razglasitev v občini.

3. Točka VI. sklepov deželnega zbora z dne 18. februarja 1911 zaradi pospeševanja zadrugištva se spremeni tako, da pooblastilo deželnega odbora priskočiti kranjskim združenim s prevzetjem deželnega jamstva, ni omejeno glede vsote, ako se deželni odbor prepriča, da iz prevzetega jamstva ne preti deželi nikakršna škoda.

Na ugovore, ki jih je stavil liberalni poslanec dr. Novak in veleposestnik grof Margheri, temeljito odgovori poročevalec, nakar se predlog sprejme.

Deželne hidroelektrične naprave.

Poročilo deželnega odbora o teh napravah se glasi:

Meritve in načrti ob Savi so dovršeni od Dovjega, oziroma od Bohinjskega jezera do Čateža pri Brežicah, potem ob Završnici od izvira in do izliva njenega, dalje so dokončane tudi preiskave glede Ljubljaničice, opraviti je torej samo še merjenje za uporabo Krke, Kolpe, Sore itd.

O Savi je izdelanih že več načrtov, nekaj pa se jih še izgotavlja. Izvršila se je tudi za Završnico splošna študija glede njene skupne vodne sile in napravil glede njenega dolenjega toka podoben načrt. Tudi za uporabo vodne sile reke Ljubljaničice v Ljubljani se je izdelal po zmislu sklepa deželnega zbora z dne 14. oktobra 1909. leta splošen načrt, ki se pa primeru predeluje, ker se bo vsled ukrepa komisije za osuševanje Barja zatornica v Ljubljani postavila na drugem mestu, nego je bilo izprva nameravano.

Sava.

1. Najprej je omeniti načrt za uporabo vodne sile med Radovljico in Globokim. Deželni odbor je predložil ta načrt c. kr. okrajnemu glavarstvu v Radovljici in ga s c. kr. upravo državnih železnic zaprosil vodopravnega dovoljenja. Komisijaska krajevna obravnava dne 27. 28. in 29. septembra 1911. leta se je izvršila brez kakega ugovora, koncesija pa še ni izdana.

2. Dalje je navesti tristopni načrt za uporabo Save med Kranjem in Medvodami. Predložil se je letos spomladi c. kr. okrajnim glavarstvom v Ljubljani in Kranju. Ker je načrt v navskrižju z načrtoma Tomaža Pavšlerja v Kranju in delniške družbe Leykam—Vevče v Medvodah in v Verju, se vrši sedaj vodopravno konkurenčno postopanje. Tomaž Pavšler je sicer ponudil deželnemu odboru obe svoji vodopravni koncesiji za uporabo Save pri Otočah in pri Bregu, ponudba pa se ni mogla sprejeti, ker se ti koncesiji iz zasebnopravnih razlogov ne dasta izvršiti, ne glede na zahtevano odkupnino, ki bi bila predraga celo za popolnoma urejeno koncesijo. Tudi delniška družba Leykam—Vevče je ponudila deželi leta 1910. ko ji je pogorela papirnica v Verju, svoje vodne

pravice na Savi. Dotična pogajanja so bila brezuspešna, ker je družba zahtevala previ-
kupnino in nikakor ni hotela popustiti.

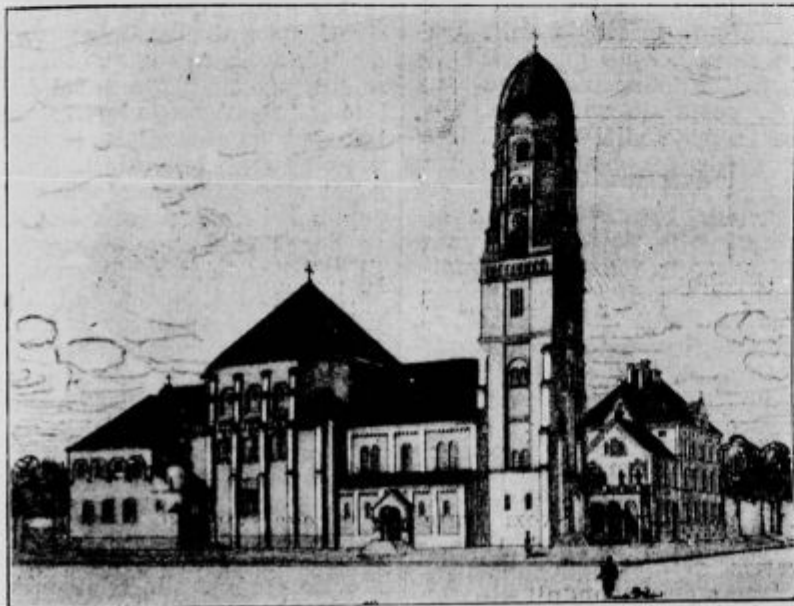
3. Dalje se je zasnoval splošen načrt za uporabo savske vodne sile med Vernekom in Ponovičem pri Litiji. Uvodna komisijska obravnava, ki jo je dne 28. maja t. l. opravila c. kr. deželna vlada, se je izvršila brez kakšnega govora, podrobni načrt se torej lahko takoj izdelala.

4. Naposled je c. kr. deželna vlada opravila dne 10. maja t. l. komisijo tudi o načrtu za uporabo vodne sile med Prusnikom in Savo nasproti Trbovljam. Tudi temu načrtu se v javnem oziru ni ugovarjalo, vendar je v nasprotju z nekim načrtom trboveljske premo-
govinske družbe. Da se izlepa poravnava to na-
vskrižje, se pogajata deželni odbor in imeno-
vana družba. (Dalje.)

Spodobi se torej, da mu postavijo katoliški Slovenci prelep hram božji, ki naj bo v znak njihove žive vere, za-
upanja in krščanske požrtvovalnosti v našem brezvernem času.

To je želel tudi pokojni kardinal, bivši knezoškof ljubljanski, dr. Jakob Missia. Po strašnem potresu leta 1895 je izdal pastirski list, v katerem pravi, naj verniki prenašajo to veliko nesrečo v duhu pokore za svoje grehe; obenem pa naznanja dvojno obljubo, katero hoče z ljudstvom napraviti Bogu za odvrnjenje šibe potresa. Prva obljuba bo vsakoletna procesija na velikonočno

sokim zvonikom. Od prezbiterija na le-
vo bo kapela za Marijine kongregacije, na desni (ob vrtu) zakristija. Vsa stav-
ba bo v romanskem slogu s kupolo. Na-
črt za novo cerkev je napravil arhi-
tekt č. g. P. Anzelm Werner, benedikti-
nec, ki je letos v Gorici v splošno zado-
voljnost sezidal krasno, zares praktič-
no centralno deško semenišče. Stavbeni
podjetnik je pa g. Scagnetti. Zdaj je že
vse živo na stavbnem prostoru: nape-
ljuje se opeka, kopljejo temelji in se
betonirajo. Bog daj, da bi se gradila
cerkev brez nesreče in da bi se v krat-
kem dovršila, h čemer nam bodo pa, ka-
kor do zdaj, tako tudi odslej pomagali
mnogoštevilni dobrotniki širom Slove-
nije, katerim izrekamo najtoplejšo za-
hvalo. — Predstojništvo jezuitov.

Nova cerkev sv. Jožefa v Ljubljani.

Že dolgo so dobri ljudje po Ljub-
ljani in deželi nestrpno in z neko ne-
zaupnostjo popraševali, kdaj bomo pač
zidali novo cerkev sv. Jožefa. Večkrat
so dobili odgovor, kmalu. Ker zidati
novo in tako veliko cerkev v Ljubljani
ni majhna reč. Zato smo čakali, molili,
in nabirali darove. Zdaj pa smo pri-
čeli, zaupajoč v pomoč božjo, sv. Jo-
žefa in dobrega slovenskega ljudstva
graditi toliko zaželjeno cerkev.

In čemu nova cerkev? Vsak, kdor
je obiskal dosedanje sicer lično kape-
lico sv. Jožefa, je gotovo spoznal, da je
premajhna za večje slovesnosti in
uspešno delovanje jezuitov. Nova cer-
kev bo torej zavetišče bratovščin apo-
stolstva molitve, za srečno smrt, Srca
Jezusovega, prostor za shode Marijinih
družb, konference, za božjo službo. In
dalje, ali ni prav, da se zgradi v sre-
dišču Slovenije, v beli Ljubljani, velika,
dostojna cerkev v čast sv. Jožefu? Do-
zdaj je njemu posvečenih cerkva po
Slovenskem zelo malo, in vendar je sv.
Jožef velik svetnik, varuh cele katoli-
ške cerkve, varuh škofij (razen trža-
ške), kjer bivajo Slovenci, ki ga časte
kot mogočnega pomočnika v vsaki sti-
ski in posebno kot zvestega prijatelja
ob smrtni uri.

nedeljo, in če bi ne bilo to mogoče, iz-
postavljenje sv. Rešnjega Telesa po
vseh ljubljanskih cerkvah. Druga ob-
ljuba pa je ustanovitev peterih večnih
svetih maš v zahvalo, da nas ni zadela
še hujša nesreča in da nam Bog za
zmiraj prizanese s potresom. Te maše
naj bi se brale najprej v stolnici, potem
v novi cerkvi sv. Jožefa. Pokojni kardi-
nal je tudi želel, da se v novi cerkvi
sv. Jožefa napravi v čast trem zavet-
nikom proti potresu oltar, na katerem
bi se brale one svete maše, ali pa bi po-
stavili v tej cerkvi vsaj njihove po-
dobe.

Ta druga obljuba je torej v zvezi
s cerkvijo sv. Jožefa in pokojnim kar-
dinalom. Ali ne bodo torej Ljubljančani
in Slovenci izpolnili pokojnikove gore-
če želje? To bi bil obenem trajen spo-
min nanj in hvaležnost, ki smo jo dolž-
ni pokojnemu Misiji, ki je s svojim bi-
strim in velikim duhom in odločnostjo
toliko storil za katoliško prerojenje slo-
venskega naroda.

Cerkev sv. Jožefa bo res kras Ljub-
ljane; obenem bo ena največjih cerkva
stolnega mesta in se bo po svoji stavbi
razločevala od vseh drugih ljubljanskih
cerkva. Dolga bo (znotraj) 54-90 m, ši-
roke 20 m, visoka pri kupoli 25-60 m.
Prostora ima nad 2000 ljudi. Stranski
vhod v cerkev bo iz Ciril in Metodove
ulice, glavni pa pod mogočnim 62 m vi-

Političen pregled

HRVATSKA.

Te dni se vrši v Zagrebu sod-
nijska obravnava proti napadalcu na
komisarja in proti nekaterim dijakom,
ki so na druge načine preveč glasno da-
jali duška svoji nejevolji nad postopa-
njem in naskoki Cuvajevina. Za Jukiča
predlaga državno pravdnishvo smrt na
vešalih, za druge pa večletno ječo. Za-
nimivo je, da k obravnavi niso pu-
stili poslušalcev razen tistih, ki jih je
predsednik sam poznal in spustil zra-
ven. Tudi časnikarji ne dobe drugače
pristopa. Vseh oseb ne spuste v dvorano
čez 30. S tem hočejo zabraniti, da se ne
bi zvedelo, kaj se vrši za kulisami, še
bolj pa se najbrž boje kakih demonstra-
cij proti komisarju.

TURŠKE ZMEDE.

Nova turška vlada.

Nova turška vlada, ki se je seste-
vila po velikih težavah in dolgi poga-
janjih, je huda nasprotnica mladotur-
kov in bo skušala vladati kolikor se bo
dalo zmerno in v nasprotnem duhu, ka-
kor prejšnja mladoturška. Načeluje ji
predsednik senata, Ahmet Muktar pa-
ša kot veliki vezir (tako se imenuje v
Turčiji ministrski predsednik). Pouče-
ni krogi trdijo, da ta vlada le pripravlja
pot drugi, ki bi jo sestavil Kamil paša.
Ta mož je sedaj odklonil sestavo, ob-
ljubil pa je, da hoče to storiti pozneje,
ko prouči ves položaj. Izjavil je, da mo-
ra sedanja vlada pomiriti deželo brez
prelivanja krvi in predvsem rešiti al-
bansko krizo.

Vojaštvo in mladoturki.

Veliko vlogo v ustavnih turških
bojih igra armada. Vojaška liga, ki se
imenuje Muhafaz-i-Vatan, je poslala
na predsednika državnega zbora pismo,
v katerem ga poziva, naj razpusti zbor-
nico. Ta liga vojaštva ima v celi arma-
di močno zaslobo, le odrinski ar-
madni zbor še podpira mladoturke in
mladoturško zbornico. Razpustu zbor-
31

nice se vlada ne bo mogla ogniti, ker ima armada preveliko besedo. Bati pa se je kljub temu bojev med uporno armado in privrženci mladoturkov. Tudi častniki turškega brodogoja zahtevajo, kakšen naj bo njihov mornariški minister. — Vsako poročilo, ki pride iz te razburkane dežele, kaže na popoln nered in na to, da se bliža konec evropske Turčije.

Albanska vstaja.

Še hujše preglavice kakor upor armade dela turški vladi vstaja Albancev, ki so dosegli letos tolike uspehe, kakor nobeno leto. Albanski voditelji, kakor Iza Boljetinac, zmagali so s svojim moštvom oddelke redne turške armade in zagrozili, da odkorakajo proti samemu Carigradu, če se ne ugotovi vsem njihovim zahtevam. Najhujše je pri tem, kakor že omenjeno, da je upor celo v armadi.

Zadnja poročila trdijo, da je nova vlada Albancem v vseh rečeh ugodila. Sultan je poslal v Albanijo posebno komisijo, ki naj bi preiskala vse albanske pritožbe. Turki se boje tudi, da se ne bi Albanci proglasili za samostojne in poklicali albanskega pretendenta na domači prestol, da prevzame vodstvo vstaje proti Turkom.

Resnost položaja v Turčiji vsi nvidevajo. Upor armade, kriza v parlamentu in v ministrstvu, obnem krvava vstaja doma in vojna s tujim sovražnikom, to prekaša moči že tako oslabele Turčije. Če se tudi v drugem razmere urede, vsaj Italija bo imela velik dobiček. — Kako resne so turške razmere, kaže med drugim tudi to, da je avstrijski zunanji minister prekinil dopust in prišel na Dunaj, da sam vodi ministrske posle.

Z BOJIŠČA.

Napad na Dardanele.

Lahov je bilo ponesrečenega napada na Dardanele sram in so ga tajili po vseh svojih listih. Sedaj pa vendar priznavajo, da so poskušali napad in da se je ponesrečil. Izgube sicer še taje, vendar se da iz drugih poročil posneti, da so res izgubili dve torpedovki. Ko so torpedovke zapustile opirališče laškega brodogoja Stampalijo, se je mislilo, da gredo le na poizvedovanje. Šele na poti je odprl poveljnik Mille pismo s poveljem in videl, kaj ima storiti. Torpedovke so prebarvali s svetlo barvo, da jih je bilo težko ločiti od morja, izlili so vse alkoholne pijače v morje, da se ni kak mornar mogel vpijaniti in mornarji so dobivali posebno hrano. Po teh pripravah so po noči zavozili v Dardanele, da uničijo turško brodogoj, kar pa se jim za enkrat ni posrečilo.

Caneva vpokojen.

Z afriškega bojišča ni skoro nikakih poročil. Laška armada je nedelavna. Tudi Lahom je višji poveljnik Caneva prepočasn in ga vpokoje. Najprej gre na dopust; s tega pa se potem več ne povrne. Povod za vpokojitev je v tem, da je star že 68 let, čez katero dobo

laški častniki ne služijo. Canevi bo sledil general Aleksander grof Cadorna. Tudi nekaj drugih izprememb laških generalov se napoveduje.

Salomonovi rudniki.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevedel I. M.

(Dalje.)

Okoli poldneva smo dospeli tako daleč doli, da smo prišli do onih krajev, kjer so se pričniali gozdovi. Najprvo smo prišli do raztresenega grmovja, ki je postajalo vedno bolj gosto, nato se je cesta vila skozi obširen gozd srebrnih dreves, podobnih onim, ki se vidijo po bregovih gorovja pri Kapskem mestu. Nikdar prej jih nisem videl na svojih potovanjih razun v Kapskem mestu in zelo sem se čudil, da so se nahajala tudi tukaj.

»Oh!« je vzkliknil kapitan, ko je z vidnim navdušenjem ogledoval ta drevesa s svetlim listjem, »tukaj je vse polno lesa, ustavimo se in kuhajmo kosilo; ono surovo meso sem že davno prebavil.«

Nikdo ni oporekal temu nasvetu in radi tega smo zapustili cesto in se napotili proti potoku, ki je nedaleč od nje šumel, in kmalu je veselo plapolal ogenj. Odrezali smo nekoliko lepih kosov inkovega mesa, ki smo ga vzeli seboj, jih spekli, nasajene na ostre palice, kakor delajo Kafri, in slastno povžili. Nasičeni smo prižgali pipe in se popolnoma vdali življanju in veselju, ki je bilo z ozirom na napore, katere smo zadnje čase prestali, skoro nebeško.

Potok, čegar bregovi so bili gosto obraščeni z neko velikansko praproto, je veselo šumljal ob naši strani, mehki zrak je šumel skozi listje srebrnih dreves, golobje so grulili naokoli in svitlokrilate ptice so švigale kakor živi biseri od veje do veje. Bilo je kakor v raji.

Čarobni prostor, kjer smo se nahajali, pretresujoči spomin na nevarnosti, ki smo jih pustili za seboj, in zavest, da smo dospeli do obljubljene dežele, vse to je tako vplivalo na nas, da smo bili kakor okameneli. Sergij in Umbopa sta sedela in se pogovarjala v čudni mešanici angleščine in zuluškega narečja s tihim in resnim glasom, jaz pa sem ležal z napol zaprtimi očmi na lepo dišeči postelji iz praproti ter ju opazoval. Kmalu nato sem pogrešil Tomiča, in ozrl sem se naokoli, da pogledam, kaj da je z njim. Zgledal sem ga, kako je sedel na bregu potoka, v katerem se je bil ravnokar okopal. Ničesar drugega ni imel na sebi kakor do kolen segajočo flanelasto srajco in ker so se zopet pojavile njegove naravne navade glede čistosti in

snaznosti, je bil ravnokar ves zaverovan v svojo toaleto. Umil je bil svoj ovrtnik iz kavčuka, popolnoma osnažil svoje hlače, suknjič in telovnik ter je sedaj skrbno zlagal; žalostno je zmaheval z glavo, ko je gledal mnogobrojne luknje v obleki. Nato je vzel svoje čevlje, jih drgnil s praprotjo ter jih pogladil s koscem masti, ki jo je z veliko skrbjo pridobil od inkovega mesa. Ko si jih je potem skrbno ogledal skozi svoj monokelj, jih je obul in začel drugo opravilo. Iz majhne vrečice, ki jo je nosil seboj, je izvlekel žepni glavnik in ogledalce, v katerem se je pregledoval. Očividno ni bil zadovoljen, kajti začel je z veliko skrbnostjo urejevati svoje lase. Otupal je svoje čeljusti, na katerih se je sedaj nahajala desetdnevna brada. »Vendar,« sem si mislil, »se ne bode začel briti.« Toda bilo je tako. Vzel je košček masti, s katero je bil namazal svoje čevlje, in ga v potoku skrbno umil. Nato je zopet segel v vrečo in prinesel iz nje majhno žepno britev z varstveno pripravo, da se ne vreže, kakor jo kupujejo ljudje, ki se boje, da se ne bi vrezali ali pa, ki se podajo na morje. Nato je z mastjo močno namazal obraz in brado ter pričel. Vendar je bilo opravilo očividno zelo mučno, kajti zelo je stokal, jaz pa sem se sam pri sebi kar zvijal smeja, ko sem ga videl, kako se je bojeval s to štorasto brado. Bilo je vendar tako nekaj posebnega in čudnega v tem, da se je človek trudil obriti se s pomočjo kosca masti v takem kraju in v takih okoliščinah. Navsezadnje se mu je posrečilo vsaj za silo odstraniti brado na desni strani svojega obraza, ko sem jaz, ki sem ga opazoval, naenkrat zagledal, da se je ravno nad njegovo glavo nekaj zablisalo.

Kapitan je z razkačenim vzklikom skočil pokonci, ako bi britev ne imela varnostne priprave, bi si bil gotovo prerezal vrat, in ravno tako tudi jaz brez vsake nadaljne besede. Videl sem poto-le: Ne več kakor dvajset korakov od mesta, kjer sem se jaz nahajal in deset korakov od kapitana je stala gruča mož. Bili so vitke postave in bakrenaste barve, nekateri izmed njih so nosili velike šope črnih peres in kratke plašče iz leopardovih kož; to je bilo vse, kar sem videl v trenutku. Spredaj pred njimi je stal mladenič kakih sedemnajst let star, ki je še vedno držal dvignjeno roko in svoje telo nagnjeno naprej. Blisk, ki sem ga videl, je gotovo izhajal od orožja, ki ga je bil vrغل.

Ko sem zrl tja, je nek star po vojaško napravljen možak stopil iz gruče, prijel mladeniča za roko in mu nekaj rekel. Nato so šli proti nam.

Sergij, Tomič in Umbopa so med tem zgrabili za svoje puške in jih grozeče vzdignili. Domačini so se še vedno bližali. Opazil sem, da nikakor niso vedeli, kaj so puške, sicer bi jih ne bili tako prezirali.

»Povesite svoje puške!« sem zaklical ostalim, ko sem uvidel, da je samo v prijaznem vedenju rešitev. Ubogali so me, in jaz sem stopil naprej in na-

govoril starega moža, ki je bil ustavil mladeniča.

»Pozdravljeni!« sem rekel v zuluškem jeziku, ne vedoč, katerega jezika naj bi se posluževal. V moje presenečenje so me razumeli.

»Pozdravljeni!« je odgovoril možak, vendar ne v istem jeziku, pač pa v narečju, ki mu je bilo zelo podobno, tako da niti jaz niti Umbopa nisva imela nobenih težav razumeti ga. In kakor smo pozneje izvedeli, je bil jezik, ki ga je govorilo to ljudstvo, v resnici neka stara oblika zuluškega jezika.

»Odkod prihajate?« je nadaljeval. »Kdo ste vi? In zakaj so obrazi treh belih in obraz četrtega kakor obraz sinov naših mater?« in pokazal je na Umbopo; pogledal sem in opazil, da je imel prav. Umbopa je bil kakor obraz mož pred menoj in ravno taka je bila njegova visoka postava. Vendar nisem imel časa, da bi se dalje pečal s to podobnostjo.

»Mi smo tujci in prihajamo v miru,« sem odgovoril, govoreč počasi, tako da me je mogel razumeti, »in ta je naš služabnik.«

»Vi lažete,« je odgovoril, »nobeni tujci ne morejo prekoračiti gora, kjer vse stvari poginejo. Toda v katerikoli namen se lažete, ako ste tujci, morate umreti, kajti nobeni tujci ne smejo živeti v deželi Kukuancev. Tako velevala kraljeva postava. Pripravite se na smrt, tujci!«

Bil sem osupnjen spricho teh besedi, še bolj pa radi tega, ker sem videl, da so roke nekaterih mož segle skrivaj ob stran, kjer je pri vsakem visel velik in težak nož.

»Kaj pravi ta berač?« je vprašal Tomič.

»Pravi, da nas hočejo pomoriti,« odgovorim razburjen.

»O moj Bog!« je zaječal Tomič in prijel kakor vedno, kadar je bil osupnjen in iznenaden, svoje umetno zobovje, potisnil gorenji del doli in ga zopet izpustil, da je skočil nazaj na svoje mesto. To je bilo kakor nalašč, kajti v tem trenutku je častita četa Kukuancev kakor iz enega grla strahu zavpila in se nekoliko korakov umaknila nazaj.

»Kaj pa je?« sem vprašal.

»Njegovi zobje,« je zašepetal gospod Sergij vznemirjeno. »Premaknil jih je. Vzemite jih venkaj!«

Storil je tako in jih hitro vtaknil v rokav svoje srajce.

V naslednjem hipu je radovednost premagala strah in možje so se zopet približali. Očividno so sedaj pozabili na prijazne namere, ki so jih imeli z nami.

»Kako je to, tujci,« je vprašal stari možak svečano, »da ima ta mož (in pokazal je na Tomiča, ki ni imel drugega na sebi kakor svojo srajco in je bil samo na pol obrit), čegar telo je pokrito z oblačilom in čegar noge so gole, kateremu rastejo lasje samo na eni strani njegovega bolehavega obraza in ne na drugi, in ki ima eno svitlo in prozorno oko, da ima ta mož zobje, ki se premičejo sami ob sebi, da prihaja-

jo iz čeljusti in se vračajo zopet nazaj, kakor se jim zljubi?«

»Odprite svoja usta,« sem dejal Tomiču, ki je nemudoma odprl svoje ustnice in zrl starega možaka kakor razljučen pes in odkril njihovim začudenim pogledom dve tanki plasti gumija, ki je bil tako nedolžen, kakor zobje novorojenega slončka. Njegovi gledavci so kar zijali.

»Kje so njegovi zobje?« so zaklicali, »s svojimi lastnimi očmi smo jih videli.«

Tomič je obrnil svojo glavo naokoli in z izrazom neizrekljivega zaničevanja zamahnil preko svojih ust. Nato jih je zopet odprl in tamkaj sta se zopet svetili dve vrsti lepih belih zob.

Mladenič, ki je vrgel nož, se je zgrudil v travo in začel tuliti strahu, kolena starega moža pa so se kar tresla od strahu.

Spredaj pred njimi je stal mladenič, ki je še vedno držal dvignjeno roko in svoje telo naginjeno naprej...

»Vidim, da ste duhovi,« je rekel jecljajoč; »ali je kdaj človek, rojen od ženske, imel brado samo na eni strani svojega obraza in ne tudi na drugi, ali okroglo in prozorno oko, ali zobje, ki so se premikali in raztopili in zopet zrastle? Prizanesite nam, gospodje?«

Imeli smo srečo, in nepotrebno je omeniti, da sem skakal od veselja.

»Naj bode,« sem dejal s kraljevskim nasmehom; »ne, zvedite, resnico. Mi prihajamo z drugega sveta, akoravno smo ljudje, kakor vi; mi prihajamo,« sem nadaljeval, »z največje zvezde, ki sveti po noči.«

»Oj! Joj!« je stokal zbor začudenih domačinov.

»Da, da,« sem nadaljeval, »tako je, zares,« in zopet sem se milostno nasmejal, ko sem izrekel to neznansko laž. »Mi prihajamo, da ostanemo nekoliko časa pri vas in vas blagoslovimo s

svojo navzočnostjo. Kakor vidite, prijatelji, pripravil sem se na to s tem, da sem se naučil vašega jezika.«

»Tako je, tako je!« je dejal zbor.

»Samo, moj gospod,« je rekel stari mož, »naučil si se zelo slabo.«

Nejevoljno sem ga pogledal in obmolnil je od strahu.

»Sedaj, prijatelji,« sem nadaljeval, »vi morda mislite, da po tako dolgi poti ne bomo imeli poguma, da maščujemo tak sprejem, da morebiti usmrtimo ono brezbožno roko, ki je — ki je, na kratko povem — vrgla nož proti glavi onega, čegar zobje prihajajo in odhajajo.«

»Prizanesite mu, gospodje!« je rekel stari mož, milo proseče. »Kraljevi sin je in jaz sem mu stric. Ako se mu kaj zgodi, zahtevali bodo od mene njegovo kri.«

»Da, tako je v resnici,« je z velikim povdarkom potrdil mladenič.

»Morebiti dvomite, da nimamo moči maščevati se,« sem nadaljeval. »Stojte, da vam pokažem. Na noge, ti hlapec in suženj (tako sem nagovoril Umbopo na divjaški način), daj mi ono čarobno cev, ki govori,« in namignil sem na repetirko.

Umbopa se je dvignil in mi je z nekim izrazom na obrazu, ki je bil skoro podoben divji jezi, kakor jo nikdar nisem videl na njegovem obrazu, izročil puško.

»Tukaj je, gospod gospodov,« je rekel z globokim poklonom.

Ravno, ko sem zahteval puško, sem zapazil majhno gorsko antilopo, ki je stala na neki skali kakih sedemdeset korakov daleč, in sklenil sem, da jo poskusim ustreliti.

»Vidite ono žival tamkaj,« sem rekel in pokazal zbranim na žival. »Povejte mi, ali je mogoče človeku ubiti jo od tukaj s samim glasom?«

»Ni mogoče, gospod,« je odgovoril stari možak.

»In vendar jo bom jaz,« sem rekel mirno.

Starec se je nasmejal: »Tega moj gospod ne more storiti,« je odvrnil.

Vzdignil sem puško in nameril na kozla. Bila je majhna žival, tako, da jo je bilo prav lahko zgrediti, vendar sem vedel, da jo pogodim.

Globoko sem dahnil in počasi pritiskal na petelina. Žival je stala kakor da bi bila iz kamena.

»Bum! Bum!« In antilopa je skočila kvišku in padla na skalo mrtva kot miš.

Ječanje od groze in strahu je nastalo med četo pred nami.

»Ako potrebujete mesa,« sem opomnil hladno, »pojdite in poberite ono žival.«

Starec je dal znamenje in eden izmed njegovih je odšel in se kmalu povrnil z antilopo. Z zadovoljstvom sem opazil, da sem jo zadel lepo v hrbet. Gnetli so se okoli trupla uboge živali in osupnjeni gledali luknjo, ki jo je naredila krogla.

»Tedaj vidite,« sem rekel, »da na govorim praznih besedi.

Nobenega odgovora ni bilo.

»Ako še vedno dvomite nad mojo močjo,« sem nadaljeval, »naj gre eden izmed vas tja na skalo, da ga usmrtim, kakor to žival.«

Nikdo ni bil nič kaj voljan odzvati se, dokler ni navsezadnje spregovoril kraljev sin.

»Dobro si povedal. Pojdi ti, stric, in se postavi na skalo. Samo antilopa je, ki jo je čar ustrelil. Gotovo pa ne more usmrtiti človeka.«

Stari mož ni nič kaj prijazno sprejel tega nasveta. Zdel se je celo razžaljen.

»Ne, ne!« je hitro vzkliknil, »moje stare oči so videle sedaj dovolj. To so v resnici čarovniki. Pripeljimo jih h kralju. Kdor pa še želi nadaljnjih dokazov, naj gre in naj se postavi na skalo, da bode čarobna cev govorila z njim.«

Kakor on so tudi vsi ostali urno izjavili, da nočejo na skalo.

»Nikar ne trosite svojega čara na ubogih naših telesih,« je rekel eden, »mi smo zadovoljni. Vsi čarovniki našega ljudstva ne morejo storiti kaj takega.«

»Tako je,« je rekel starec, kakor da bi se mu kamen odvalil od srca, »brez vsakega dvoma je taka. Poslušajte, otroci zvezd, otroci svetlega očesa in premičnih zob, ki razširjate grom in ubijate od daleč. Jaz sem Infadus, sin Kafe, nekdanjega kralja kukuanškega ljudstva. Ta mladenič je Skraga.«

»Ki me je skoro pobil,« je mrmral Tomič.

»Skraga, sin Tvale, velikega kralja. — Tvale, ki je glavar in najvišji gospod Kukuancev, lastnik velike ceste, strah svojih sovražnikov, učenik črnih umetnih, poveljnik stotisoč vojščakov, Tvala, Enooki, Črni, Grozni.«

»Tako,« sem dejal oblastveno, »pelji nas torej k Tvali. Mi ne govorimo z nizkim ljudstvom in podložniki.«

»Prav imate, gospodje; peljati vas hočem tja, toda pot je dolga. Mi smo tu na lovu tri dni hoda od kraljevega mesta. Imejte nekoliko potrpljenja in mi vas popeljemo tja.«

»Dobro je tako,« sem rekel brezskrbno, »ves čas leži pred nami, kajti mi ne umrjemo. Mi smo pripravljeni, vodi nas. Toda Infadus, in ti, Skraga, pazita! Nikari ne kovati nobenih naklepov, nikari si izmišljati hudobij, kajti predno jih bodo izmislili vaši slabi možgani, bomo mi vedeli in se maščevali. Luč prozornega očesa, onega tam z golimi nogami in pol poraščenim obrazom vas uniči in pojde skozi celo deželo: njegovi izginjajoči zobje se bodo zajedli v vas ter vas požrli, vas, vaše žene in vaše otroke; čarobne cevi bodo na ves glas govorile z vami ter vas naredile kakor sita. Varujte se!«

Ta imeniten nagovor ni izgrešil svojega namena, in bilo je tudi komaj potreba, tako zelo so bili naši prijatelji že prepričani o naših močeh.

Starec se je globoko priklonil in zamrmral besedo: »Kum! Kum!« s katero so pozdravljali svojega kralja,

kakor sem zvedel pozneje, nato se je obrnil in nagovoril svoje tovariše. Takoj so pograbili naše stvari, da bi jih nosili z nami, razun pušk, katerih se na noben način niso hoteli dotakniti. Vzeli so celo kapitanovo obleko, ki je lepo zložena ležala poleg njega, kakor se čitatelj more spominjati.

On pa je naenkrat planil proti njim in nastal je glasen prepir.

»Nikar se naj jih ne dotakne gospod s prozornim očesom in izginjajočimi zobmi,« je rekel starec. »Njegovi sužnji bodo nosili vse stvari.«

»Vendar jaz jih hočem obleči!« je rjovel Tomič razburjeno.

Umbopa je prestavil njegove besede.

»Ne, moj gospod,« je rekel Infadus, »ali hoče moj gospod skriti svoje krasne bele noge očem svojih služabnikov? Ali smo razžalili svojega gospoda, ker hoče kaj takega storiti?«

Počil bi bil skoraj od smeha pri teh besedah, med tem pa je eden izmed njih vzel obleko in odšel z njo dalje. »Preklicano!« je rjovel Tomič, »ta črni lopov je odnesel moje hlače!«

»Čujte, gospod kapitan,« je rekel Sergij, »v tej deželi ste se pokazali v tej zunanosti in sedaj morate tako ostati. Ne bo dobro, ako oblečete hlače. Odslej morate živeti v srajci, s parom črevljev na nogah in z monokljem na očesu.«

»Da,« sem rekel jaz, »in z brado na eni strani obraza in ne na drugi. Ako premenite eno teh stvari, bodo mislili, da smo sleparji. Zelo žal mi je, toda v resnici morate tako storiti. Ako začno kaj sumiti o nas, naše življenje ne bo vredno počenega groša.«

»Ali v resnici tako mislite?« je vprašal Tomič žalostno.

»Gotovo, prav zares. Vaše »krasne bele noge« in vaš monokelj so sedaj ponos naše družbe, in kakor pravi gospod Sergij, vi morate ostati taki. Bodite hvaležni, da imate črevlje in da je zrak gorak.«

Tomič je vzdihnil in ni ničesar več izpregovoril, vendar pa je potreboval štirinajst dni, da se je privadil svoje nove noše.

(Dalje prih.)

Mačka mornarskega učenca.

Tomaž Lovter je bil mornarski učenec na ladji »Hibernia«, ki je maja meseca leta 1722. zapustila Angleško in se napotila v Indijo. V notranjosti ladje je bilo zelo veliko miši in podgane so delale veliko nadlego. Zato so vzeli s seboj neko sivo mačko, s katero so pa sirovi mornarji zelo grdo ravnali; samo mladi Tomažek je bil prijazen do nje. — Štirinajsti dan vožnje je postala ladja žrtev strašnega viharja; razbila se je na maroškem obrežju. Večina mornarjev je utonila, samo nekaj se jih je rešilo na suho; med temi je bil tudi Tomažek, ki je tudi mačko vzel seboj. Ro-

parski prebivalci obrežja utopljenecv niso sprejeli gostoljubno. Grdo so ravnali z ubogimi mornarji in jih odpeljali v notranjost dežele ter jih prodali za sužnje.

Tomaža je kupil imeniten in bogat Maver, ki je ravnal z njim lepo. Tomaž je opravljal domača opravila; mačka je bila še vedno pri njem in se je v vročem maroškem podnebjju prav dobro počutila.

Tako sta minili dve leti in mlade, nič se je med tem časom prav dobro naučil mavriškega jezika. Tu se prigodi nekega večera, da Husein Dehebi — tako je bilo ime staremu Mavru — ko se ravno vseda k večerji, zapazi, kako se je Tomaževa mačka spravila nad riževo kašo in jo prav slastno lizala.

Stari Maver se seveda raztogoti in zapodi sladkosnedno žival, ki zbeži v kot in se skrije za preprogo. Takoj nato pa začne cviliti in mijavkati in se od bolečin zvijati; naposled se vleže na hrbet, pomoli vse štiri od sebe in — pogine. Husein je z vedno večjim začudenjem in grozo opazoval čudno mačkino obnašanje. Strašna sumnja prevzame starega Mavra.

»Vsi semkaj!« zakriči.

Vsi služabniki prihite, tudi Tomaž med njimi.

»Kje je Hasan?«

»Je še v kuhinji.«

»Hitro ponj!«

Hasan, ki je bil kuhar, pride. Vidi, da je preplašen.

»Hasan, kaj ne, ti si napravil to kašo,« pravi gospodar.

»Tako je, gospod,« zamomlja kuhar.

»Mačka mladega kristjana je od tega jedla in zato poginila.«

»Tega ne razumem, gospod.«

»Jed je zastrupljena.«

»Pri alahu, to je nemogoče!«

»Priznaj!«

»Nimam kaj priznati.«

»Ti si pomešal strupa med jed.«

»Ne, gospod.«

»Dobro; takoj poješ ostanek, ki ga je mačka pustila.«

»Gospod, na kolenih vas prosim, ne zahtevajte tega od mene!«

»Jej!«

Z grozo se obrne kuhar proč. Pri tem zastoka: »Hočem obstati.«

»Ali si dejal strupa notri?«

»Sem.«

»Kdo te je nagovoril k tej hudobiji?«

»Vaš nečak Ahmed Jezid.«

»Hudobnež! In on je imel postati moj dedič! Predolgo sem mu že na svetu. Pravična kazen naj ga zadene! Pripeljite ga sem!«

Služabniki odhite, a kmalu se vrnejo s poročilom: »Gospod, Ahmed je ravnokar zajahal Vašega najhitrejšega konja in jo popihal v gore. Težko ga bo dobiti.«

»Če je zajahal Dšarida, potem bi bilo seveda vsako zasledovanje zastoj. Naj dirja v svojo pogubo! Naj roparski Kabili hudobneža pobijejo kot steklega šakala! — Ven s tem malopridnežem!« nadaljuje razjarjeni Maver in pokaže na

kuharja, »vrzite ga v ječo; sodnik naj ga k smrti obsodi!«

Vsi ti ukazi se takoj izvrše.

Potem se pa obrne Husein Dehebi k Tomažu: »Alah je v svoji veliki milosti tako naklonil, da mi je tvoja mačka rešila življenje. Naj bo za to Alahu čast in slava vekomaj! Ti pa imaš pravico do moje hvaležnosti. Ali imaš doma v svoji domovini starše?«

»Imam, gospod,« odvrne mladenič.

»Ali so revni?«

»Zelo revni.«

»Ti bi gotovo zopet rad videl svo-

jega očeta in svojo mater in svojo domovino, kaj ne?«

»Oh, kako rad!«

»Dobro, tvoja želja se bo izpolnila. Podarim ti prostost in poleg tega še ti-soč cekinov, da ne boš prišel kot ubog capin v svojo domovino.«

Tomaž se ves srečen Mavru iskreno zahvali. Husein Dehebi ga sam spravi do morja na severnem obrežju Maroka in vse potrebno oskrbi, da se s prvo ladjo prepelje na Portugalsko. Od tod mladenič kmalu srečno pride v svojo domovino.

Njegovi starši so bili seveda zelo razveseljeni, ko so zopet zagledali svojega Tomažka, o katerem so mislili, da je že davno mrtev. Odslej se je Tomaž odpovedal mornarski službi. Bogato darilo velikodušnega starega Mavra mu je omogočilo, da je postal sam svoj gospodar. Srečno in zadovoljno je živel še mnogo let. Vedno pa je ostal prijatelj mačk; saj je vendar vedel, da se ima za svojo srečo zahvaliti — nesrečni sivi mački!

RAZGLED PO DOMOVINI

Nabiralcem novih naročnikov. Ker se še vedno oglašajo novi naročniki, smo na mnogostransko željo termin žrebanja preložili od 4. avgusta na 15. avgusta. Takrat se žrebanje vrši nepreklicno in se obe nagradi takoj po žrebanju pošljeta tistima dvema, ki jima bo sreča naklonjena. Takrat se razpošljeta tudi obe obljubljeni sliki tistim nabiralcem, ki so nabrali 25 ali več novih naročnikov.

Iz deželnega odbora. Gosp. deželni glavar dr. Ivan Šusteršič se je podal na nujno potreben odpočitek na Tirolsko. Inšpekcijsko potovanje po deželi se je radi tega moralo odložiti. — Prihodnja seja deželnega odbora bo dne 18. avgusta. — Dr. Pegan v deželnem odboru štiri tedne ne bo uradoval.

Evharistični kongres. Udeležence ljubljanske škofije opozarjamo na sledeče: Ker mora pripravljalni odbor že sedaj naročiti posebni vlak tudi za nazaj, moramo vedeti, koliko tistih udeležencev, ki se bodo peljali na Dunaj s posebnim vlakom, pojde v Marijino Celje, ker se ti ne bodo mogli voziti nazaj s posebnim vlakom. Zato prosimo, da tisti, ki so plačali vožnjo za poseben vlak in se hočejo udeležiti tudi romanja v Marijino Celje, to naznanijo tam, kjer so se priglasili za kongres. Častite župne urade pa prosimo, da nam v najkrajšem času sporočijo, ako se kdo priglasi za Marijino Celje.

+ Premeščeni, oziroma nameščeni so bili v ljubljanski škofiji sledeči čč. gg. kapelani: Karol Gnidovec iz Žužemberka za uršulinskega spirituala v Ljubljano. Ivan Rihar iz Vipave v Žužemberk. Rudolf Kapš iz Postojne v Vipavo. Josip Šimenec, novomašnik v Postojno. Matej Kozelj iz Ribnice na Krko. Engelbert Rakovec iz Kranja v Ribnico. Dr. Jakob Kotnik iz Dobrove v Kranj. Martin Jarc, semeniški duhovnik, na Dobrovo. Franc Krische iz Šmartna pri Litiji v Vodice. Ivan Lovšin iz Moravč v Šmartno pri Litiji. Fr. Golob iz Dobrnj v Moravče. Jernej Podbevšek iz Cirknice k Sv. Petru v Ljubljano. Franc Kanduž iz Starega trga pri Ložu v Cirknico. Andrej Stenovec iz Brezovice v Stari

trg pri Ložu. Janez Filipič, sem. duhovnik, na Brezovico. Josip Markič, novomašnik, k Sv. Trojici pri Tržišču. Ivan Cegnar iz Žirov k Sv. Nikolaju v Ljubljano. Josip Fröhlich iz Črnega vrha pri Idriji v Žiri. Anton Črnugelj iz Vel. Laš v Črni vrh nad Idrijo. Jernej Hafner, novomašnik, v Vel. Lašce. Franc Šmit iz Smlednika kot župni upravitelj na Sv. Goro. Anton Porenta iz Hrenovic v Smlednik. Vincenc Kavčič iz Selc v Hrenovce. Matej Tavčar, sem. duhovnik, v Selca. Matej Zbontar s Koroške Bele na Jesenice. Franc Sedej, novomašnik, na Koroško Belo. Franc Hočevnar iz Toplic v Stopiče. Viktor Švigelj iz Horjulja v Toplice. Matija Noč iz Bohinjske Bistrice v Horjulj. Ignacij Oberstar iz Spodnje Idrije na Bohinjsko Bistrico. Janez Kmet od Sv. Križa pri Litiji v Spodnjo Idrijo. Janez Lobe, novomašnik, k Sv. Križu pri Litiji. Anton Rovtar, novomašnik, k Sv. Križu pri Kostanjevici. Janez Vodopivec iz Čemšenika kot ekspozit na Vrhpolje pri Moravčah. Tomaž Tavčar, sem. duhovnik, v Čemšenik. Pavel Zajc, novomašnik, v Slavino. Janez Šesek v Jesenic v Kočevje. Andrej Krauland iz Kočevja kot žup. upravitelj v Polom. Pavel Klemenčič, sem. duhovnik, v Kočevje. Janez Jaklitsch iz Starega loga v Koprivnik na Kočevskem. Franc Novak iz Koprivnika na Kočevskem v Stari log.

Pri kopanju v Savi utonil je dne 24. m. m. deželni tajnik g. Fran Korošec blizu Dolskega. Navadno se je peljal s popoldanskim vlakom kopat v Savo. Tudi sedaj je tako napravil ter se v valovih Save ponesrečil. Truplo gospoda Korošca so orožniki dobili v Savi pri Lazah.

Državna podpora pogorelcem na Ježici in v Šenčurju pri Kranju. Notranje ministrstvo je v sporazumu s finančnim ministrstvom dovolilo pogorelcem na Ježici pri Ljubljani 3000 K podpore. Enako vsoto tudi onim v Šenčurju. Kakor znano, sta deželni glavar dr. Šusteršič in poslanec Jarc s tovariši v državnem zboru vložila predlog za podporo pogorelcem. Vsled njihovega posredovanja je ministrstvo tudi dovolilo podporo.

Samoumor v kleti ali — zločin? V sredo, 24. m. m., so našli v kleti obešeno Nežo Longar iz Občin na Dolenjskem. Žena je pobegnila od moža, ker je preveč trdo ž njo ravnal. Začela se je tožba, ki je bila pred kratkim končana. Žena se je toliko vdala, da se je pred kakim mesecem zopet vrnila k možu. V sredo zjutraj so jo našli obešeno v kleti. Obdukcija bo pokazala, kaj je bilo vzrok žalostni smrti. Žena je bila splošno na dobrem glasu.

Strela. V nedeljo, dne 21. m. m., med jutranjo mašo je v Dobrnju strela ubila vola posestniku Francetu Novak.

Nadomestne deželnozborske volitve v Ljubljani. Deželno predsedstvo razglša, da se bo nova volitev dveh deželnozborskih poslancev iz volilnega razreda mest in trgov v volilnem okraju mesta ljubljanskega namesto gg. Josipa Reisnerja in Adolfa Ribnikarja vršila dne 24. septembra leta 1912.

Nova maša. P. Anton Avbelj iz reda sv. Frančiška je v nedeljo, dne 28. m. m. ob 9. uri daroval prvo slovesno sveto mašo v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Novomašnik je brat č. g. Engelharda, frančiškana, ki je 17. avgusta leta 1910 odšel na Kitajsko, kjer deluje sedaj kot misijonar.

40letnico mašništva je praznoval dne 21. m. m. velečastiti gospod France Dovnik, dekan v Gornjemgradu. Na mnoga leta!

Štajerski Slovenci na evharističnem shodu. Osrednji odbor za lavantinsko škofijo razglša: 1. Število udeležencev je doslej že naraslo nad 800. 2. Vsi udeleženci iz lavantinske škofije bodo razdeljeni v tri skupine: Maribor, Celje in Ptuj; v procesiji bo šla vsaka skupina pod tablico z napisom svojega imena. 3. Zaradi posebnega vlaka še ni nič določenega, a se bo vse potrebno še pravočasno naznanilo. 4. Osrednji odbor bo naročil za udeležence iz te škofije posebne znake, da se bodo na Dunaju po njih lahko medsebojno spoznali.

Požar. Dne 12. julija dopoldne je nastal v lopi za steljo posestnika Gregorja Štefe v Očadolju blizu Kranja na

Neznan način požar, ki je v kratkem času uničil celo gospodarsko poslopje z vso zalogo krme in slame in gospodarskim orodjem. Škode je 14.000 K, zavarovalnina pa znaša samo 1300 K.

Sin z vilami proti očetu. 66letnega bajtarja Mihaela Hafnerja v Stari Loki je te dni njegov sin v prepiru sunil z gnojnimi vilami v desno stegno in ga težko ranil. Nečloveškega sina so vtaknili pod ključ.

Odlikovani ognjegasci. Kranjsko deželno predsedstvo je priznalo članom ognjegasnega društva v Spodnjem Logatcu Antonu Križaju, Matiji Križaju, Ivanu Pečkaju in Luki Lenarčiču častno svetinjo za 25letno zaslužno delovanje na polju gasilstva.

Dela za uravnavo Ljubljane bo nadaljevala Alpinska stavbinska družba, ki je že postavila provizorično zadržnico in začela čistiti in odvajati vse dovajalne kanale.

Skala na železniški progi. Dne 22. julija se je med postajama Jesenice in Javornik v hribu utrgala kaka 2 kubična metra velika skala ter se privarila na železniški tir, katerega je tako poškodovala, da so vsled tega trije gorenjski vlaki, ki prihajajo v Ljubljano, imeli znatne zamude. Nesreča se pri tem ni pripetila nobena.

Treščilo je v Trofinu na Pohorju na Štajerskem v gospodarsko poslopje posestnika Lužniča. Poslopje je z vsem orodjem in vso mrvo vred popolnoma pogorelo. Živino so rešili. Škode je več tisoč kron.

Nagla smrt. V Zavodni pri Celju je vstala jutraj iz postelje Marija Olčnik in hotela skuhati zajutrek. Komaj pa je vstala, se je zopet zgrudila in se ni več zavedla. Kaj je bil vzrok nagle smrti, se dosedaj še ni dognalo.

Svojega brata ustrelil. Dne 17. julija je odšel posestnik Blaž Romih iz Vodice pri Kozjem na Štajerskem z doma k nekemu znancu. Ko se je čez dve uri vrnil, je našel svojega enoletnega sinčka Mihaela mrtvega v postelji. Njegov drugi sin Jožef je namreč v odsotnosti starišev vzel s stene očetovo puško, ki je bila nabasana. Ker je bil mnenja, da puška ni nabasana, je pomeril v šali na bratca v postelji in izprožil. Kroglja je zadela otroka pod brado v glavo, kar je povzročilo takojšnjo smrt.

Strela ga je ubila na polju. V petek, dne 19. julija, popoldne je razsajala huda nevihta okrog Gradca. Strela je močno udarjala. Kmet Vincenc Neubauer je bil s svojo hčerjo na polju. Nankrat je udarila strela in Neubauer je bil na mestu mrtev. Hčerki se ni zgodilo ničesar.

Z juho se je smrtno opekel. V Karčovin pri Ptujju je pripravljala kmet Fr. Ogrinc večerjo. V neopaženem trenutku se je priplazil do skled z vročo juho njegov 20mesečni sinček. Zlil je vročo juho po sebi in se tako hudo opekel, da so ga morali spraviti v bolnišnico, kjer je par dni nato vsled poškodb umrl.

Težka kolesarska nesreča. V nedeljo, dne 21. julija, se je zgodila blizu

Poljčan na Štajerskem težka kolesarska nesreča. Več kolesarjev se je peljalo iz Rogatca proti Poljčanom. Tik Poljčan, kjer pelje cesta precej strmo navzdol, sta se peljala v polnem diru kolesarja Zaharija in Heidinger. Enemu je na polzki cesti kolo spodrsnelo in sta se vsled tega oba zvrnila. Zaharija si je pri padcu izbil več zob in dobil tudi precej poškodb po telesu. Heidinger pa je hudo poškodovan brez zavesti obležal na cesti. Spravili so ga takoj s prvim vlakom v bolnišnico v Maribor. Dvomijo, da bi okrevalec.

Blagoslov temeljnega kamna nove cerkve sv. Jožefa v Ljubljani bo v nedeljo, dne 4. avgusta ob 9. uri dopoldne.

Uboj v Pulju. V torek, dne 23. julija, zvečer sta se vračala težaka Glavčič in Filipčič iz neke kavarne domov in sprla. V prepiru je Glavčič tako udaril Filipčiča za tilnik, da se je ta takoj nezavesten zgrudil na tla in v malo urah nato umrl v bolnišnici, ne da bi se bil zavedel.

Liška železnica. Z deli liške železnice, ki bo vezala Avstrijo z Dalmacijo, so pričeli 22. julija pri Ogulinu. Kakor znano, bo ta železnica zvezana z belokranjsko železnico ter bo vodila preko Karlovca, Ogulina in Gospiča v Knin v Dalmacijo. Ta dela bodo do srede prihodnjega meseca dovršili do deželne meje. Z grajenjem železnice same bodo pri Ogulinu pričeli dne 1. oktobra. Do konca marca 1913 bodo dela ob celi progi v polnem teku. Ob začetku zgradbe bo zaposlenih 1000 delavcev, a se bo to število istočasno z napredovanjem dela zvišalo na 20.000.

Slovenka umrla v Ameriki. V Clevelandu je umrla Katarina Koblar, stara 38 let in doma iz Koroške Bele na Gorenjskem. Zapušča soproga in sestro.

Umrli je v Rakitniku Franc Ogrizek v 73. letu starosti. Bil je vzor moža in gospodarja, skrben oče svojih otrok, mož stare korenine, ki je vedno stal na braniku za krščanska načela. Naj v miru počiva! Blag mu spomin!

V občini v Podkrajju, vas Vodice št. 16, je umrl dne 5. maja t. l. Simon Srebot v starosti 78 let. Ta oseba je bila po Kranjskem precej znana, največ pa po Dolenjskem kot zdravnik samouk.

Ogenj. V nedeljo, dne 21. julija, je uničil požar gospodarsko poslopje gospoda Jan. Jenko, posestnika na Podreci hišna številka 31. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Godešica. Sumi se, da je zažgala zlobna roka.

Jugoslovansko strokovno društvo Trbovlje ima dne 4. avgusta na sv. Planini mašo ob 10. uri. Prijatelji, posebno Zagorjani, povabljeni!

Vič - Glince. Tukajšnje katol. slov. izobraževalno društvo je lansko leto nameravalo prirediti skupni izlet s posebnim vlakom v Bohinj do izvira Savice. A vsled počasnega zglaševanja izletnikov se je stvar tako zakesnila, da nam je uprava železnice vsled vojaških transportov poseben vlak odpovedala. Ker bi mnogi člani in somišljeniki le radi obiskali Bohinj, smo se letos zopet lotili težavnega posla zbrati izlet-

nikov za poseben vlak. In sicer se je dočel izlet na 25. avgusta. Torej prosimo somišljenike, domače kakor tudi ljubljanske in po okolici, ki bi radi z nami poleteli v romantični Bohinj, naj se blagovolijo čim prej zglasiti ali v tukajšnjem župnišču ali pri g. Fr. Gorjupju, delovodji c. kr. tobačne tovarne in predsedniku društva. Vožnja tja in nazaj bo znašala 4 K. Izlet bo letos tem zanimivejši, ker bo šla z nami društvena godba. Prosimo živahne agitacije za izlet.

* * *

Sestanek jugoslovanskega katoliškega dijaštva se vrši od 1. do 4. avgusta v Ljubljani. Ta sestanek bo velikega pomena za našo slovensko in hrvaško jugoslovansko akademsko mladino in za oboje naroda. Na tem sestanku se bo iznova začrtala pot, po kateri hočejo naši akademiki uravnati svoje delo v blagor hrvaškega in slovenskega ljudstva.

Zato pozdravljamo sestanek katoliškega jugoslovanskega dijaštva in pozivljemo našo javnost, da mu posveti vso pozornost in z vso močjo podpira velika stremeljenja naše izobražene mladine.

Spored sestanka je sledeči:

V četrtek, dne 1. avgusta:

Ob pol 3. uri popoldne: Občini zbor Slovenske dijaške zveze v dvorani Ljudskega doma. Istočasno: Zborovanje celokupnega hrvaškega katol. nar. dijaštva v veliki dvorani hotela Union.

Ob 8. uri zvečer: Pozdravni večer v veliki dvorani hotela Union.

V petek, dne 2. avgusta:

Ob 8. uri zjutraj sveta maša v stolnici. Ob 9. uri dopoldne: Slavnostno zborovanje v proslavo desetletnice slov. kat. akad. teh. društva »Zarje« v Ljudskem domu.

Od 2. do 4. ure popoldne: Seja slov. narodno obrambne sekcije v Rokodelskem domu.

Ob 4. uri popoldne: Seja slov. literarne sekcije istotam. Vzporedno ob 2. uri popoldne: Razgovor hrv. akad. pokrajinskih društev v dvorani hotela Union. Zvečer ob 8. uri v »Ljudskem domu«: Slavnostna predstava. Igrajo slov. kat. nar. akademiki.

V soboto, dne 3. avgusta:

Ob 8. uri zjutraj sveta maša v stolnici.

Ob 9. uri dopoldne: Skupno zborovanje slovenskega in hrvaškega kat. nar. dijaštva v veliki dvorani hotela Union.

Ob 2. uri popoldne: Seja slov. organizacijske sekcije v Rokodelskem domu.

Istočasno v prostorih Ljudskega doma zborovanje hrvaških dijaških društev in zvez.

Ob 8. uri zvečer: Komerz v veliki dvorani hotela Union.

V nedeljo, dne 4. avgusta:

Ob 8. uri zjutraj: Izredni občinski zbor Slovenske Lige kat. akademikov.

Ob pol 12. uri: Izlet na Bled.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kaknega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Za županijski kongres so se oglašile še štiri osebe, tako da nas je sedaj 38 vseh skupaj. Lepo število kajne? V »Slovincu« smo brali, da 34. seveda, toliko se nas je oglasilo v št. Vidu, štiri osebe pa v Ljubljani pri S. K. S. Z. Šli bomo večinoma v narodnih nošah, štirje Orli v krojih. Ponosni smo na tako lepo število, dokaz, da šentvidci v verskih stvareh nismo zadnji. — Za »Domoljuba« smo tudi mi nabrali nekaj novih naročnikov, pa toliko ne, da bi se »troštali« zlate ure, ker moški smo bolj pri »ta zaspanih«. Kaj pa, ko bi se vzdignila naša dekleta, članice »Marijine družbe«! Dajte se, in osramotite nas moške!

g Iz Češnjice v Tuhinju. Na dan Karmelske Matere božje smo imeli med seboj poslanca dr. Kreka, ki je imel javen shod pred župniščem. Dolgo smo se veselili na ta dan, pa smo ga naposled le dočakali. Res, ako hoče imeti poslanec zaupanje ljudstva, mora priti med ljudstvo, da ga volivci vidijo in slišijo. Na ta način se ljudje na lastne oči prepričamo, da Slovenska Ljudska Stranka kandidira vselej le take moze, ki imajo srce za ljudstvo in ki zanj tudi delajo. In to je ob volitvah pri ljudeh najboljša agitacija za poslanca. Liberalci se potem čudijo in jeze, kako to, da »klerikalna« stranka povsod zmaguje. Ni čudno, zakaj tisti časi še vedno niso prišli, da bi komu pečene piške kar same v usta letele.

g Dol pri Ljubljani. Nedelja, dne 21. julija, je bil za našo župnijo slovesen dan; obhajal je svojo novo mašo naš rojak č. g. Jožef Simenc. Toliko bolj znamenit dogodek za Dolce, ker je preteklo že nad 50 let, odkar so videli domačina prvič pred oltarjem. Umevno, da smo za tako redko slav-

nost cerkev lepo ozaljšali, mlajev in primernih napisov seveda ni manjkalo, a najbolj se je postavila rojstna vas novomašnikova, ki je bila vsa v zastavah in zelenju, mlajev cel gozd. Slavnosten govornik je bil novomašniku preč. g. dekan Bizjan, ki je z vneto in zbrano besedo narisal poklic mašnikov. Slovesnost pa je močno povzdignil še novi veliki zvon, ki smo ga pred dobrim tednom dobili iz Samassove livarne. Tehta 2200 kg in se kaj lepo uje ma z dosedanjimi; to zvonjenje je vse kaj drugega kakor je bilo prej, bolj polno in ubrano. — Po končani cerkveni slovesnosti so se povabljeni gostje zbrali na novomašnikovem domu, kjer se je ob gostoljubnih mizah izpregovorila marsikatera tehtna beseda v pozdrav slavlencu dneva. Globoko zamišljen in izraz vernega srca je bil nagovor g. svetnika in poslanca Povšeta, ki je počastil s svojo navzočnostjo goste. Šaljivo in dobro osoljeno pa je spustil marsikatero gosp. župnik Janez Kalan, ki je prihitel na to slavnost kot dober, star znanec novomašnikove rodbine. Bila je res poštena in neprisiljena zabava ljudi enega srca, ki so se zavedali, da je to »dan, ki jim ga je Gospod naredil«.

g Tržiške novice. Javen shod bo prihodnjo nedeljo ob 3. uri popoldne pri Krvinu na željo posestnikov iz Doline in Loma. Na shodu bo poročal deželni poslanec g. Ivan Piber. Vabijo se vsi kmečki posestniki na ta važen shod. — V prvi razred trške občine so bili izvoljeni izmed Nemcev tovarnarji Mally, Gassner in Globočnik, izmed Slovencev pa gg. župnik Potokar, tovarnar Franc Ahačič in inženir Karol Pollak. Odbor sestoji sedaj iz 13 Slovencev in 5 Nemcev. Radi razveljavljenih odborniških mest Vidica in Dečmana pa je šla naša pritožba na upravno sodišče na Dunaj, kjer upamo dobiti pravico. — Tržiški Orel priredi 4. t. m. izlet v Velesovo. Odhod iz Tržiča z jutranjim vlakom do Naklega, odtod peš v Velesovo. Povratek v Tržič z večernim vlakom. Izlet se vrši kajpada le ob ugodnem vremenu.

g Iz Križa pri Tržiču. Pri občinskih volitvah sredi junija je zmagala S. L. S. z vsemi kandidati. Nasprotniki niso mogli preboleti tolikega poraza in storili so, kar so bili sami v svojem volivnem oklicu obsodili kot oškodovanje občine, — pritožili so se zoper volitve. Čeravno je bil poraz tolik, da kot pametni ljudje ne bi mogli pričakovati zmage pri ponovljenih volitvah, so vendar hoteli še enkrat volivce spraviti na volišče in občini in volivcem napraviti novih stroškov. Stroški volitve gotovo znašajo najmanj 1400 K, če štejemo 3 K na volivca za izgubo pri delu in druge stroške ter posebej še stroške občine okrog 100 kron. Nismo zoper vsako pritožbo. Naj se izkaže pravica, če je kaka stranka le po krivici in z goljufijo zmagala! Toda tukaj nasprotniki niso imeli nobenega utemeljenega vzroka za razveljavljanje volitve. Nepravilnosti in nepostavnosti so si izmislili sami, zato so v pritožbi le sumničili in ničesar dokazali. In zato je deželna vlada zavrnila pritožbo čudovito hitro. V enem mesecu po vloženi pritožbi je že županstvo dobilo v roko razsodbo, s katero je deželna vlada pritožbo zavrnila in volitev potrdila kot pravomočno. Osramo-

čeni in ponížani so tisti, ki so bobnali v svet, da bodo volitve ovržene. Novi odbor pa naj gre sedaj pogumno na delo za blagor občine, da bo čez tri leta brez strahu mogel stopiti pred volivce in reči: »Glejte, to smo storili v tem kratkem času. Sami sodite, ali smo bili vredni Vašega zaupanja.«

Dolenjske novice

d Loški potok. V zadnjem času se je zgodilo nekaj, kar ni sicer posebne važnosti, a vendar je dobro, da se priblije in zapomni. — Liberalna stranka si želi življenja, kot je bilo nekdanje dni, ali pa morda še lepše. Sešli so se v Ljubljani vsi oni, ki čutijo v sebi moč in poklic oživljati mrliča, da bi se pomenili, kako bi se dvignilo in oživilo liberalno stranko na Kranjskem. Prišli so iz različnih krajev zaupniki in dohtarji, vsak s svojim receptom in nasvetom. Z dežele je bilo bolj malo zastopnikov, pravijo, a vendar naša župnija je bila zastopana po dveh može, to sta brata Rus. Bivši in bodoči kandidat Ivan Rus, ki tolikrat poudarja, da nima z liberalci nič in nič, je med zaupniki in menda voditelji (ko bi kdo hotel z njimi) stranke, ki jo vodi dr. Tavčar in dr. Triller. Ni še dolgo, kar je bil mož pristaš Gospodarske stranke, pred letom je kazal in vodil okrog po dolini neodvisnega kmeta Puclja, kot sam eden izmed prvih »neodvisnih kmetov«, pred dobrim tednom je pa v Ljubljani z liberalci »gruntal«, kako bi se liberalna stranka k življenju in h kakim močim spravila. S tem kaže vsakomur, koliko so vredne njegove izjave o ponovnem spreobrnjenju. Nam je postranska stvar, kakšne politične farbe si on nadeva, omenjamo ta dogodek le v dokaz, da se semintja tudi naši neklerikalci pokažejo v pravi luči in da to morda spoznajo tudi oni tiči, ki se sicer dajo vloviti na limanice, kjer je zapisano »neodvisen kmet« in drugo. Omenjamo tudi, ker bo še prilika, ko se bo voditelj neklerikalcev pokazal še v kaki luči, ki pa ne bo hotela biti liberalna. Ni posebne važnosti, a dobro je, da si zapomnimo včasih v zabavo, včasih pa v zanimivo razmotrivanje mehke duše naših neklerikalcev.

d Stari Kot. Veste kaj, v Kotu smo, pa v zadnjem času je tako živahno pri nas, kot pri vas, ki ste morda v središču dežele in škofije. O zadnjem shodu smo poročali, a zadnji ponedeljek se je pa zgodilo pri nas nekaj, česar še sploh v naših Kotih ni bilo: naša podružnična cerkev je imela čast, da se je v njej delil zakrament svete birme. Presvetli g. knezoškof so bili nam toli naklonjeni, da so se potrudili nad poldruho uro po težavni in še deževni poti iz Drage k nam. Slovesen sprejem smo jim priredili po svoji skromni moči. Pozdravila je presvetlega g. knezoškofa mala deklica v ljubkem nagovoru in pa naš marljivi g. učitelj v imenu cele vasi. Po nadzorovanju v šoli je bila v naši cerkvi sv. maša presvetlega g. knezoškofa, nato daljši cerkven govori in naposled sv. birma. Birmancev je bilo 63. Tako je Stari in Novi Kot doživel

izredno čast, da se je za nas še posebej delila sv. birma. V vsem nas posebno veselilo to, da se nas vendar kdo še spomni in vpoštevaja. Mi ne živimo v lahkinih razmerah, naše oblasti, zlasti občina, nas zapostavljajo in nalagajo krivico na krivico. Do zadnjih let smo bili skoro čisto pozabljeni, več prijaznosti najdemo pri sosednih nam Hrvatih, nego pri onih, ki bi nas morali postavno ščititi. Zato nas je pa tako izredno razveselila naklonjenost visokega cerkvenega dostojanstvenika. Presvitli g. knezoškof tega niso bili dolžni in poleg tega še tako pot do nas, in vendar so prišli k nam iz ljubezni, kot so sami izražali in tudi dejansko pokazali. Ta korak pa bo v nas in v naših potomcih užgal še iskrenjšo ljubezen do presvitlega g. knezoškofa in Cerkve. Če smo na tako odličnem mestu upoštevanji in odlikovani, to je naš ponos in veselje. Zato presvitlu g. knezoškofu najgloblja zahvala!

d št. Rupert. Hranilnica in posojilnica je imela lansko leto 3400 K čistega dobička. Hiša je popolnoma plačana; in tako ima hranilnica svojega denarja nad 13.000 kron! Tako se dela — zastoni, in računi prav dobro štimajo. Podpira se tudi tiste, katere liberalci preganjajo. — V odgovor cenjenemu dopisniku »Slovenskega Doma« samo to-le: Slabo spričevalo za vsakega je in ostane — kogar »Slovenski Dom« hvali in gane. Vedno na razpolago vam, ljubi liberalci: Ivan Strajhar, kaplan. — Zadnji »Slov. Dom« se je po dolgem času zopet oglašil, vsem v veselje. Pere Zupančiča, Abraha, grize Lampeta, Šusteršiča, Hladnika, kaplana in fajmoštra. Oj, ti prešmentani ljudje, ki ne dajo liberalnim poštenjakom mirno spati! Na vse tisto brezpomembno čenčanje za danes nič ne odgovarjamo, ker čakamo še, kaj bode povedal ukradeni dnevnik! — Poziv! Ne pozabite sv. Mihaela! Na delo vsi za čast št. Ruperta!

d št. Rupert. Pred občinskimi volitvami je »Domoljub« nekoč pisal o liberalni kači in pokazal samo njeno glavo. Danes pa pošljemo na ogled želodec te čudne kače, in bomo pokazali, kaj vse je ta nepridiprav požrl. Ko smo nekoliko pogledali v želodec te liberalne kače, zapazili smo takoj v nji denar od živinskih potnih listov, katerega je požrla iz občinske blagajne. Ko smo še dalje šarili po tem čudnem žaklju, videli smo tudi denar od poselskih in delavskih knjižic. Tudi ta se je izmuznil iz občinske blagajne. Kmalu nato je bil notri občinski blagajniški dnevnik. Videli smo notri tudi volivne imenike. Tedaj smo pa mislili, da je kača že sita. Toda ne, v nekem skritem kotiču smo našli tudi stvari, katere je poslala sodnija. Vse to je liberalna kača požrla. V njenem želodcu pa je še nekaj predalov, ki še niso preiskani. Kaj se bode še našlo, bo »Domoljub« še poročal. Poročali bomo tudi, kakšen rep bo od te kače, oziroma koga bo najbolj zadel.

d št. Jernej. Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo po litanijah dr. Krekovo igro »Tri sestre«. Med posameznimi odnosi svira tukajšnja orlovska godba.

Kdor si želi poštene zabave in odkritosrčnega smeha, naj nikar ne zamudi te prilike. Skrbelo se bo za večji red pri sedenju. — Število »Domoljubovih« naročnikov se je v naši fari zvišalo za okroglo 70 naročnikov. To pot so se vrlu obnesle pri agitaciji za »Domoljuba« posebno ženske. Čast jim! Vendar je še mnogo hiš v fari, kjer bi se lahko udomačil ta ljudski list.

d Iz Zagradca. Dne 21. julija je daroval č. g. Janko Lobe tu prvo svojo sveto daritev. Tako krasnega dne že ni bilo tu 29 let, odkar je preč. g. kanonik dr. Ig. Žitnik bral novo sv. mašo. Za krasen slavenosten govor v cerkvi in na domu gospoda novomašnika bodi preč. g. kanoniku srčna zahvala! Izvanredno lepo okrašena cerkev, krasen sprejem, vitki mlaji in pomembni napisi novomašniku so pričali, kako ljubijo farani mladega mašnika. — In naši pevci — prav dobro ste izvršili svojo težko nalogo. Mnogo solza veselja pa so povzročile s svojimi nežnimi, lepimi govori na novomašnika male deklice, njegove nečakinje. Pozabiti ne smem tudi krasna, navdušenja polna govora za »Slovensko Stražo« gg. jur. Dolinarja in tukajšnjega posestnika Ig. Košaka. Nabralo se je v ta namen 32 K 4 vin. — Bodi vsem prav srčna zahvala, posebno domačemu g. župniku. Gospodu novomašniku pa želim obilo božjega blagoslova, veliko uspeha in potrpljenja v težavnem stanju!

d Iz Dobrniča. Dne 21. julija je strela ubila vola posestniku Francetu Novaku iz Stranj. Škode je 400 K. Bilo je zjutraj med prvo sv. mašo, ko so bili ljudje večinoma v cerkvi. Sreča v nesreči je, da ni strela poškodovala dveh pastirjev, ki sta se nahajala prav v obližju. Podobna nesreča se v našem kraju že dolgo časa ni zgodila.

d Iz št. Lorenca. Naš konjederec je imel navado, da je vzel vso žival, potem pa še gospodarju poslal visok račun, katerega mu je okrajno glavarstvo v Rudolfovem iztirjalo. Tudi letos se je isto dogodilo trem posestnikom, kateri bi morali plačati za tri živali nekaj nad 14 kron. Ker je vzel tudi kožo, ni imel nobene pravice zahtevati posebno odškodnino. C. kr. okr. glavarstvo mu jo je vendar prisodilo. Posestniki so se pritožili na deželno vlado, ki je z odlokom z dne 6. julija 1912, št. 16.823, razveljavila odlok okrajnega glavarstva v Rudolfovem, ker je po § 23., II. odstavek, za Kranjsko veljavne konjaške postavne z dne 5. oktobra 1860 lastniku na prosto dano, da prepusti konjaču za njegovo delo ali žival s kožo in dlako, ali mesto tega njemu plača predpisano pristojbino. — Ta odlok deželne vlade zna tudi drugim koristiti. — Mlekarna se prav lepo razvija. Mleka je skoro vsak dan več. Zdaj se vedno bolj spozna, kako neumno in lažljivo je bilo vse hujkanje zoper mlekarstvo. Letos smo le za domačo rabo naročili 8 vagonov superfosfata in 1 vagon kalijeve soli. Začeli smo zidati tudi moderno pitališče za 300 prašičev, ki naj ljudem pokaže moderno pitanje. Do jeseni bo vse izdelano. — Fr. Omahen iz Korenitke je izgubil dobrega lovskega psa. Kdor ga pripelje nazaj, dobi 10 kron.

d Iz Kandije. Dne 15. julija smo sprejeli k zadnjemu počitku vrlega mladeniča Jakoba Gnidica, krojača in vratarja bol-

nice usmiljenih bratov. Sprevod je bil lep, spremilo ga je tudi katoliško društvo rokodelskih pomočnikov iz Novega mesta v spremstvu društvenega predsednika g. dr. Ažmana, ki so mu zapeli ob odprtem grobu par žalostink. Pokojni je bil doma iz Dolenje vasi pri Ribnici ter zapušča doma žalujoče starše, brata in sestre. Vnet je bil za vse dobro, bil je član kat. društva rokodelskih pomočnikov in mladeniške Marijine družbe v Dolenji vasi. Nesreča je hotela, da je dne 13. julija utonil v Krki in tako končal tek zemeljskega življenja.

Na Vačah je v nedeljo, 21. julija, dalo županstvo oklicati, da bo 4. avgusta po litanijah v našem izobraževalnem društvu po naročilu deželnega odbora preda val deželni zadružni asistent g. dr. Jos. Podobnik o kmetijskih zadru-gah. Povabljen je vsak prijatelj gospodarskega napredka. — Obsavsko okrožje Orlov priredi dne 18. avgusta v proslavo rojstnega dneva Nj. Veličanstva svojo okrožno telovadbo in mladeniški tabor, nakar se naše društvo že tudi pripravlja. Prireditelj se bo lahko vršila ob vsakem vremenu in obeta veliko zlasti ob lepem vremenu.

d Iz št. Jerneja. Smetance ne pustimo posneti. Dopisnik iz Dobrniča pravi v zadnji številki »Domoljuba«, da imajo ali pravzaprav šele pričakujejo najnovejšo mlatilnico na bencin-motor. Sentjerneji jo imamo že druga leto. Lani je nismo mogli dosti rabiti, ker je prepozno došla, letos pa že drugi teden izbornu deluje. Kako nezaupno so izpočetka tega rogača gledali, sedaj hoče pa vse v društvo. Vsem seve ni mogoče z enim strojem ustreči. Če kje, so v št. Jerneju taki stroji na mestu, ker se skoro do vsake vasi pride po lepi gladki poti. Sentjerneji, združite se! Dvajset do štirideset posestnikov skupaj stopite, pa bodo lahko zmagali težave. Dežela in država vas bode pri tem podpirala. Že na ustanovnem shodu Kmetijskega društva lansko leto je naš č. g. župnik rekel, da je prepričan, da bodo v štirih letih dva, trije taki stroji v št. Jerneju. Gepelj je že nekaj. Ali kar na času pridobiš, si pa pri živini na zgubi. Nazadnje te čaka pa še naj-sitnejše delo, čiščenje žita. Mlatilnica pa sama vse sproti opravi, pa še kako lepo. Čast g. A. Belcu, ki je prvi te vrste stroje v deželo pripeljal!

Notranjske novice

n Iz Idrije. Pri evharističnem shodu na Dunaju ne bo zadnja Idrija. Do sedaj se je oglasilo 24 udeležencev, a danes smo v čipkarskem tečaju gledali razstavo onih umetnin, katere je naša šola izvršila za dunajsko razstavo o priliki evharističnega shoda. Ni sicer veliko oltarnih okrasov čipkanih s tanko svilen ali zlato nitko, pač pa vsaki del kaže nenavadno natančnost, spretnost in umetniški čut izdelovalcev. Trinaest čipkaric je delalo dva meseca na

pregrinjali za kelih in stojalo za mašne bukve ter pri pred oltarjem — antependium — in nekaj okraskov za na koroke ali mašne srajce. Koliko potrpljenja je bilo treba in kolikrat razdreti, ko se je malo pokvarilo, pa zopet z novega začeti! Obilo ljudi je ogledovalo. Janes te izdelke in vsak je rekel: ah, kako krasno! Na evharističnem shodu hočejo pokazati, kaj znajo tudi naše strokovne šole v cerkveni umetnosti. Tri šole so poklicane, da res kaj izvrstnega pokažejo. Na Kranjskem je Idrija, na Italijanskem Predazzo in na Češkem Gottesgab. To so že starejše šole in nekako središče, od koder se je razširjalo čipkarstvo po okolici. Do sedaj je bila Idrija prva v svoji stroki, radovedni smo, ako še ohrani prvo mesto. Soditi po ravno izloženih izdelkih, ji najbrž še vedno gre prvenstvo. — Našo čipkarsko šolo je pohajalo to leto nad 200 navadnih učenk v pripravljalnem tečaju, a 55 v nadaljevalnem kursu. Zadnje delajo tudi v šoli zase in prodajo svoje izdelke kamor hočejo. Prej je šola posredovala tudi prodajo, a ker so trgovci vedno upili, da se njim s tem škoda godi, se je to opustilo. Kateri trgovci boljše plača, tistemu se bolj ponujajo. Zadnjega julija se konča letošnje leto s sveto mašo ob 8. uri v mestno župni cerkvi.

n Breg pri Borovnici. Dne 25. t. m. je med hudo nevihto udarila strela v hlev Ane Kovač. Ker je bil hlev s slamo krit in poln sena, je bilo hipoma vse v ognju. Zavarovana je bila za 800 K. Da se ogenj ni tudi na sosedne kozolce, napolnjene z žitom, razširil, se je zahvaliti le nekaterim neustrašenim moštem in mladeničem. Ako bi imeli na Bregu požarno brambo, bi taki in enaki požari ne napravljali toliko strahu. Možje in mladeniči, saj vas je mnogo, nar mislite, da se ne bi dalo ustanoviti požarno brambo? Malo poguma je treba, pa bi šlo, ali ne?!

Društveni vestnik

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Na Črnučah se bo 25. avgusta blagoslovil in otvoril novi društveni dom. Dvor ve, s kakšno požrtvovalnostjo so postavili Črnučani to po stavbo ob cesarski cesti, ta gotovo pričakuje, da se bo otvoritev doma razvila v izredno slovesnost, h kateri so že zdaj iskreno vabljeni vsi prijatelji naših organizacij, zlasti naša društva. Podrobnosti objavimo pozneje.

V Špitaliču se bo igrala dne 4. avgusta igra Sinovo maščevanje ali četrti božja zapoved.

Sentpetersko okrožje Orlov v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 11. avgusta, velik mladeniški tabor v Stepanji vasi pri Ljubljani, združen z javno telovadbo in ljudsko veselico. Prireditelj obeta biti lepa manifestacija katoliške misli v ljubljanski okolici, zato pohite vsa naša društva ta dan na tabor naših fantov. Ob desetih dopoldne bo sveta maša v Bizoviku, po sveti maši shod, na katerem govori g. državni in deželni poslanec Povše Fr. in br. dr. Lovro Pogačnik. Popoldne ob treh litanije, po litanijah javna telovadba in ljudska veselica na vrtu gostilničarja g. Povšeta.

p. d. Stravsca, v Stepanji vasi blizu podružnične cerkve sv. Stefana.

Iz Podlipa pri Vrhniku. Naše katol. slov. izobraževalno društvo vabi na slavnost, katero bo priredilo v zvezi z dijaki na »žegnanje« v nedeljo, 18. avgusta, ob 3. uri popoldne v novem, še nedovršenem Domu. Na sporedu sta dve lepi godbeni točki: J. Ernst »Koračnica« in »Palčkove slike«. Obe bo izvajal sekstet na lok. Pevski točki sta: Jos. Fleišman »Triglav« in J. Aljaž »Ti osrečiti jo hoti« za mešan zbor. Sledi še govor in šaloigra, petdejanica »Garcio Moreno«. Prireditvi sledi velika ljudska veselica s srečolovom, godbo in petjem; preskrbljeno bo tudi s kar mogoče najboljšo in točno postrežbo. Prihitite, prijatelji našega gibanja, od blizu in daleč, za napredek vneta Podlipa se veselo pripravljajo, da kar najlepše sprejme 18. avgusta drage goste.

Iz Police. Dne 25. avgusta priredi telovadni odsek Orel na Polici veliko javno telovadbo združeno z velikim ljudskim shodom, vadba združena z velikim ljudskim shodom, pri katerem nastopi veliko govornikov. Vabijo se bližnja in daljna društva, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo. Natančni spored se pravočasno naznani.

Hotedršica. Slov. katol. izobraževalno društvo priredi dne 4. avgusta o priliki slovesnosti prenovljenja cerkve v svojih prostorih igro »Zaklad«.

Dogodki križem sveta

Žrtve požara v Londonu. Dne 23. julija je bil v Londonu strašen požar; goreti je pričelo v neki trgovini papirja, ki je imela pod streho v skladišču več delavk uslužbenih. Naenkrat je bila hiša v ognju, 18 uslužbenk je bežalo pred ognjem na streho. S tem se niso rešile, ampak jim je ogenj zaprl vsak povratek. Osem deklet je zgorelo. Šest se jih je pa pri skoku v rešilne rjuhe smrtno nevarno poškodovalo. Dve ranjeni deklici sta umrli v bolnici, tako da je smrtnih žrtev že 10.

Uporni vojaški akademiki. V Bruslju v Belgiji so se uprli gojenci vojaške akademije, ki so bili vložili pritožbo, češ, da so jih pri dopustu prikrajšali in zahtevali, da se neki major odstrani. Spuntali so se, ker niso njihovim zahtevam ugodili in razbili vse pohištvo ter je na dvorišče zmetali. Voditelje punta so zaprli in ostale upornike s silo pomirili.

Socialni demokrat zavratno umoril duhovnika. V Bruslju je 25. t. m. zjutraj napadel v mestnem parku neki delavec nekoga 60letnega katoliškega duhovnika, ki je čital časopise in ga z bodalcem odzadaj zabodel. Duhovnik se je zgrudil mrtev na tla. Morilec, ki so ga aretirali, je kričal: »Živio, socialna revolucija!«

Velikansk krvavi boj med delavci in policijo. V zahodni Virginiji je prišlo do velikanskega boja med policijo in štrajkujočimi rudniškimi delavci. Delavci so policijo napadli z bombami in dinamitom. Policija je nato delavce s strojnimi puškami razgnala. Bitka je trajala cel dan. 60 oseb je ubitih, med njimi načelnik policije. Delavci so razdrli železniške proge ter telefonske in brzojavne žice. Guverner je odposlal na ogrožene kraje vojake.

Zločinsko postopanje z Indijanci.

Neki Suarez je ob rekah Beni in Amacóna po ondodnih pragozdih sekal les v svrhu nabiranja dragocenega kavčuka. Organiziral je kar celo samosvoje kraljestvo. Posrečilo se mu je 200.000 Indijancev prisiliti, da so mu morali ob gotovih obrokih donášati kavčuk. Nečloveško grdo, vnebovpijoče je postopal z Indijanci. Če ni prinesel kak Indijanec dovolj kavčuka, mu je prvič ukazal odsekati prst, če se je to ponovilo, so mu odsekali roko, nogo itd. Še bolj strašno je pa postopal z ženskami in z otroci, ki jih je ukazal za najmanjši prestopok žive zazidati ali pa do smrti izstradati. Suarez, ki si je nabral velikansko bogastvo, je ukazal celo lastnega brata usmrtiti, ker je mislil, da se je zarotil proti njemu.

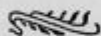
Drobtine

Ne navadni pogrebi. V srednjem veku so ob vojaškem času v sovražni deželi mrtva trupla navadnih ljudi večinoma sežigali, premožne in plemenite pa so prepeljali na pokopališče njihovih prednikov in jih pokopali v posvečeni zemlji. Ker pa ni bilo ne časa ne prilike, da bi trupla mahtili, so jih razrezali na kose, jih zavili v jelenove kože in jih potem tako dolgo kuhali v vodi in vinu, da so se kosti ločile od mesa. Kostni so potem z dišavami vred zamotali v svilnate zavojce, jih spravili v skrinje in prepeljali domov; meso pa so pokopali na kakem dostojnem mestu. Ludovik III., tirinški deželni grof, je umrl na povratku iz križarske vojske 15. oktobra leta 1189. na otoku Cipru. Njegov brat je dal telo skuhati in srce zdrobiti v prah. Kostni in srce je vzel s seboj na Nemško, drugo je bilo pokopano na Cipru. Ko je deželni grof tirinški Ludovik IV., soprog svete Elizabete, leta 1227 umrl v Otrantu, so ga najprej zavili v bele rjuhe, potem pa skuhati. Njegove kosti pa so prenesli na Nemško. Kadar so nosači in spremljevalci počivali, so postavili skrinjo v kako cerkev, jo pokrili s svilnatim pregrinjalom, prižgali sveče in zažgali kadilo. Tudi s truplom svetega Ludovika so podobno ravnali. Enako s truplom cesarja Friderika Rdečebračca, ki je v svojem sedemdesetem letu na križarski vojski leta 1190 utonil v reki Selef v Mali Aziji. Truplo so prenesli v Antiohijo in je tam skuhati, mehke dele so pokopali v ondodni stolnici, kosti pa so prepeljali najprej v Tir, pozneje pa, ko bi Jeruzalem padel, so jih hoteli pokopati v tem mestu. Knez Bismark je leta 1874. dal na več krajih v Feniciji preiskavati, če bi bilo mogoče najti ostanke velikega cesarja; pa zastonj. — Še le leta 1299., ko je kuhanje mrličev se le preveč razširilo, je papež Bonifacij VIII., vsakomur pod kaznijo izobčenja prepovedal, mrliča razrezavati in kuhati.

Najboljše priporočilo. Ko je prišel baron Halberg na svojih potovanjih v Carigrad, se je želel pokloniti tudi sultanu. Predstavil se je torej dotičnemu paši, ki določa sprejeme. Paša ga vpraša, če ima kako priporočilo.

»Na cel svet!«, odgovori baron zapupno, potegne celo pest cekinov iz žepa in pristavi: »Ali bo dosti?«

»Popolnoma!«, odvrne paša in smehljaje pokima. In baron je imel takoj v rokah dovoljenje za vstop k sultanu.

Kuga na Kranjskem in božja pol sv. Roka v Dravljah.

Spisal I. K.

(Dalje.)

Kuga in duhovska gosposka.

Deželska in duhovska gosposka sta ob času kužne nevarnosti dajali skrbne naredbe. Leta 1624 je ukazal škof Tomaž Hren molitve in prošnje procesije za odvrnitev kuge, opoldne pa so morali po četrty ure po vseh cerkvah z vsemi zvonovi zvoniti. Ta slaven škof je sestavil tudi sam slovenske molitve, ki naj bi jih vsi verniki kleče opravljali ob tem zvonjenju. Ukazane so bile svete maše pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom, rožni venec, litanije in molitve zoper kugo. Ukazali so to vsi avstrijski škofje. Razen opoldanskega zvonjenja je bilo zapovedano tudi jutraj ob 9. uri in zvečer ob osmih. Kasneje (leta 1714) je bilo zvonjenje jutraj prestavljeno na sedmo uro, kakor je še dandanes po vsem Kranjskem v navadi.

Zapovedan je bil post, pridige — sploh je sveta cerkev goreče prosila Boga usmiljenja, naj prizanesi z grozno morilko in nas reši nagle smrti.

Kuga in deželna gosposka.

Stroge naredbe je dala tudi deželna oblast. Proti okuženim deželam so zavarovali deželo z vojniki. Brez izpričevala (»Fedi«), da je neosumljen glede bolezni in da prihaja iz neokuženega kraja, ni smel nihče čez mejo. Samo višjim duhovskim dostojanstvenikom in osebam viteškega stanu so dovoljevali prehod na njih častno besedo. Revežem so izdajali taka izpričevala zastoni, drugim pa za takso 6 krajcarjev; ta denar so porabili za naredbe proti kugi.

Na meji je pri stražah vedno gorel ogenj in preko ognja so občevali stražniki s posameznimi potniki.

Celovška in beljaška pošta je vrh Ljubelja oddajala pisma in pošiljave kranjski deželni straži po dolgem drugu čez mejo. Ta je pisma odprla, dobro prekadila z brinjem ali nad jesihovo soparico in šele potem jih je poslala dalje.

Kako so preizkušali in razkuževali razno blago, nam priča to, da so celo zaboje boroveljskih pušk, ki so bile namenjene v deželo, odprli in z vsemi puškami streljali, da so razkužili cevke!

Ker je smatralo verno ljudstvo take grozne bolezni kot šibo božjo, so celo tedanji vladni ukazi poleg drugega vedno opominjali ljudstvo, naj se za vsak slučaj pripravi s spokojnim življenjem in naj z vestnim izpolnjevanjem svojih krščanskih dolžnosti potolažijo božjo pravičnost.

Glavno pravilo pa je bilo: beži pred kužnim, kakor hitro in kamor moreš. Nastal je celo pregovor: »Kadar pride kuga v deželo, si kupi par novih čevljev in beži tako daleč, da raztrgaš podplate.« Deželni uradi so se iz Ljubljane ob takih prilikah navadno preselili v Kamnik. Ljubljanski župan je zbežal leta 1599.

Strogo je bilo ukazano paziti na snago po hišah in ulicah. Nesnaga je žalibog še dandanes po deželi tolikrat vir raznim boleznim.

Kako so zavarovali mesta in vasi, smo že povedali. Iz takega kraja ni smel nihče ne ven ne noter. Prestopke so najstrožje kaznovali. Seveda so bili pa dotičniki, ki so morali ostati v tako kontumahiranih krajih, takorekoč obsojeni v smrt. Hrano in drugo so dobivali po posebnih strežajih. Strežniki ob kugi so imeli dolge halje z velikim črnim križem na ramenih, da jih je vsak od daleč že spoznal.

Kuga in duhovno pastirstvo.

Ljudstvo je bilo silno zapuščeno, posebno tisti, ki so bivali daleč od župnijske vasi. Včasih so dobile take sosseke svoje dušne pastirje, ako se je ojunčil za ta posel kak pogumen duhovnik. Kako vneto in goreče ob takih prilikah ljudstvo moli, si pač lahko mislimo, ako se spomnimo na potresno leto 1895. No, ob potresu si bil vsaj varen življenja, kar pa za časa kužnih bolezni ni bilo vedno. Ljudje so delali

slovesne obljube, stavili oltarje in cerkve patronom zoper kužne bolezni. Posebno so častili Devico Marijo, sv. Roka, sv. Gregorja Velikega, sv. Boštjana, sv. Rozalijo, sv. Barbaro, sv. Kozima in Damijana.

Tisti čas so se postavile med drugimi tri cerkve sv. Roka: v Dravljah, v Radohovi vasi pri št. Vidu poleg Stične in na Tolstem vrhu v šentjernejški fari.

Največ so se morali tiste čase žrtvovati duhovniki. Duhovnika kliče dolžnost k vsakemu nevarno bolnemu, naj se tudi sam stavi v smrtno nevarnost. Ob draveljski kugi je nalezl to bolezen tudi šentviški župnik magister modroslovja Lavrencij Hörner in vsled nje umrl leta 1644. Mašnik, ki je šel kužnim delit zakramente za umirajoče, je moral biti podobno opravljen kot zdravnik. Marsikoga je strašna bolezen in očitna nevarnost tako oplašila, da si ni upal do bolnika. Vendar se je vedno oglasilo dovolj prostovoljnih duhovnikov za to težavno službo. Ljubljansko škofijstvo je za slučaj skrajne nevarnosti in sile dovolilo duhovnikom, ki so hodili k okuženim, to-le: Obleden sme biti po vrhu kakor zdravnik in naj ima seboj vsa sredstva zoper kugo. Dovoljeno je, da poda bolniku sveto hostijo na dolgi palici, ki ima na koncu srebrno lunico. Cerkenik je imel seboj jesih, brinjeve jagode, bakljo in žareče oglje. Ko je duhovnik bolnika izpovedoval, je moral ves čas goreti med njim in bolnikom ogenj. Duhovniku se je priporočalo grizti brinjeve jagode. S kisom je cerkenik škropil ves čas po poti in bolnikom ogenj. Duhovniku se je njim oljem je smel mašnik maziliti bolnika po dolgi palici, ki je imela na koncu navezane buničice. Na drugi palici je imel takoj pripravljen bombaž, da je obrisal sveto olje. Doma se je moral duhovnik brž preobleči in obleko dobro prekaditi nad ognjem.

Kuga v naših krajih.

Velikokrat je ta neusmiljena morilka razsajala po naših krajih. Valvazor jo prvič omenja leta 792 p. Kr. Takrat je imela lakoto za spremljevalko. Najbolj se je širila za časa križarskih vojsk. Zanašali so jo iz jutrovih dežel po ladjah in vojaki. Hudo je baje morila zopet leta 1006. Leta 1195 se je začela kuga vsled silne množice gnjijočih kobilic. Najhujše so bile prizadete naše dežele vsled te bolezni v letih 1230

Brezuspešno ga pode,

„Jelena“ varuha Schichtovih ml.

Kar 30 let obstoji in tako ponosno napreduje,

mora biti dobro.

(Konec prih.)

V zalogi ima pristna domača vina.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 24. julija: 87. 60. 5. 28. 76.
 Linc, 27. julija: 25. 41. 37. 87. 18.
 Trst, 27. julija: 86. 83. 46. 73. 33.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le
 Steckenpferd ilijno mlečno mila Bergmanna & Co., Tešin ob
 Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 442 II/12

4 tedna
 za
 poskušnjo
 in
 na ogled
 pošiljam ceno moja preizku-
 šena kolesa oziroma „Hohe-
 mia“ pnevmatiko in po sa-
 mezne dele koles. Zmerni pla-
 čini pogoji. Iustrovanji cenik
 zastoji F. Dušek, tovarna,
 Opatno, St. B. Nr. 2109, Češko.

Kovaški pomočnik

se sprejme takoj pri
 And. Bukovnik, kovač
 p. Tupaliče. 2361

Domač gorski
tkalec sem

n pošiljam razno blago,
 kakor kanfanas, čefir,
 platno, krizot, delen, bri-
 sače, otirače, beli gradl,
 atlas, modro in platneno
 in blago druge reči

40—50 m I. kakov. K 17
 40—50 m II. kakov. K 22

proti povzetju, pošt. prosto.

Franc Maršik, Češka Cer-
 ma, pošta Nachod.

razpošiljam orožje vsake vrste

za poskušnjo za 10dnevni ogled.
 Puška enocvetka Lankester K 20,
 dvoceva Lankester K 30,
 Hammerless-puška K 70, Flo-
 bert K 8, samokres K 5,
 pištolja od 2 K naprej. Ilustro-
 van cenik zastoji F. DUŠEK,
 tovarna orožj., Opatno št.
 2137, ob drž. želez., Če ko.

Kupci posestev pozor!

Zaradi bolehnosti se proda lepo večje po-
 sestvo za nizko ceno. Nadalje se izve pod
 „Ekonom“, poštroležeče Rajhenburg ob Savi.
 2380

Vijake

2373 za

stiskalnice
(preše)

izdeluje po naročilu
 in nizkih cenah

A. Tomšič
 kovač, Verd, p. Urhnik.

Technikum Stroji in elektr.
 inž. tehn. posl.
 Hainichen i. Sa. Uč. t. progr. pr.

Umetne zobe

Brez rivanja zobnih ko-
 renin se ustevljajo ame-
 rikanski umetni zobje,
 posamezno ali cela zo-
 bovoja, izvenjski in izvenjski
 prazniki vsak dan od 8.
 ure zjutraj do 6. zvečer
 v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

16 Ljubljana,
 Stritarjeva ulica št. 7.

Tovarna „JANUS“ - koles
 3 letno jamstvo

Največja in najboljša trdka
 za kolesa: živalne stroje ter
 njihove dele.

Najboljši izvor

za kolesa, živalne stroje, pne-
 umatiko in druge potreb-
 ščine. Janus kolesa s 3 letnim
 jamstvom od 95 K naprej.
 zunanja pnevmatika (Man-
 tel) od K 4-20, notranja pne-
 umatika (Lautschlauch) pre-
 ve kakovosti, nesesiti, od K 2-50.
 cetilinske svetilke od K 2-
 od K 1-20 ročni svenci in dr-
 od 20 lb. prvovrstne veržice
 od K 2-70, postali prve vrste
 od K 2-70, pasta s prostim
 tekom (Freilaufpaste) od K
 12-50 naprej. Sedla, torbice,
 osi itd. za vse sisteme.
 malj, ceri v vseh morah
 itd., najceneje. Lastne po-
 prave, zavod za poplavljanje
 in masaj liranje. Pošilja vsak
 dan po pošti.

Zahrejte cenik 1912 za-
 stoji in poštino prosto.
 Dvozna trdka za kolesno olrt
 Maks Skuteznig.

Dunaj I, Stubenring 6.

Šumenje v ušesih

ali če komu iz ušes teče, ali
 slabo sliši in vsako neprijetno
 gluhost odstrani v najkrajšem
 času 2172

sv. Bonifacija ušesnoilje.

Cena 4 K. Pošila: Stadtpotheke
 Pfaffenhofen a. Illm i. Bavarško.

Golšo

debel vrat žleze
 odstavlja na-
 glo in temeljito
 HOLLENDauer-ja
 bažam za golšo

Steklenica K 4.—

Stadtpotheke Pfaffenhofen
 a. Illm 192 (Bavarsko).

Pozor! Napredaj je novo sezidan Pozor!

mlyn,

z veliko vodno silo, tik glavne
 ceste, z lepo njivo in travnikom;
 30 minut od železniške postaje, v
 lepem kraju na Koroškem. Ponudbe naj se poš-
 lijejo pod števil. 400.2232 na upravništvo „Domo-
 ljub“. 2332

A 232/11

Oklic.

prostovoljna dražba zemljišč.

Dne 22. avgusta t. l. ob 9. uri do-
 poldne izvršila se bode prostovoljna
 dražba zemljišč vl. št. 149, 150 k. o. Jab-
 lanca pri tem sodišču št. 24.

Posestvo je sposobno za izvrševanje
 usnjarskega obrta ter je na njem zato
 posebna delavnica s 6 kadmi.

Na zemljiščih zavarovanim upni-
 kom ostanejo pridržane zastavne pra-
 vice brek ozira na prodajno ceno.

C. kr. okr. sodnija v Litiji, odd. I.

dne 16. julija 1912.

2334

Hiša

je napredaj s hlevom, sadnim
 vrtom, njivami in travniki tik
 ceste, trideset ure od Ljubljane.
 Pripravna je za gostilno. Naslov
 v upravi Domoljuba pod št. 2344.

vožnja s
 3598/12

Cunard Line

Enizni odhod iz domače luke

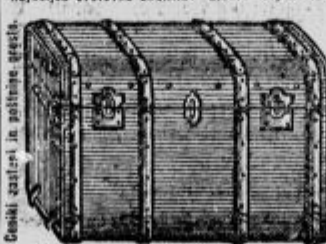
Trsta: Carpathia 6./8. Saxonia 20./8. Panonia 27./8.
 1912.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najhitrejši največji in
 najboljši parnik sveta), 17./8. 7./9. 28./9. 26./10.
 1912, Mauretania 10./8. 31./8. 21./9. 12./10. 1912.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljub-
 ljana, Slomsk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena
 vožnji Trst-New-Jork III. razred K 220.— za odraslo
 osebo vstevši davek in K 120.— za otroka pod deset
 let vstevši davek.

Kovčegi Winkler

Najboljša svetovna znamka! Lijeni! Trgožni! Cene brez konkurence!

Tovarna in spe-
 cijalna trgovina
 kovčegov, torbic
 in uanjene robe
 Josip Winkler
 & sinovi.
 Ust. ev. l. 1876
 Domajl., Himmel-
 portgasse 7/A.
 Winkler-jevi nizki
 kovčegi od K 32 a.

D. o. št. 16.625/12.

2332

RAZGLAS

o sprejemu učencev v kmetijsko
 šolo na Grmu.

Meseca novembra se prične na Grmu
 novo šolsko leto za učence zimske in
 letne šole. Zimska šola traja dve zimi
 od novembra do konca marca in je
 namenjena vsaj 16 let starim kmetij-
 skim sinovom iz poljedelskih in živino-
 rejskih hrajev. Letna šola traja od no-
 vembra do konca oktobra in je name-
 njena v prvi vrsti mladeničem iz vino-
 rodnih krajev.

Za šolsko leto 1912/13 je popolniti
 36 prostih mest in sicer 16 za učence
 zimske šole in 20 za učence letne šole.
 Razen tega se sprejemajo v šolo tudi
 plačujoči učenci, ki plačujejo za hrano
 in stanovanje v zimski šoli po 150 K
 in v letni šoli po 300 K na leto.

Prošnji za sprejem in za deželne usta-
 nove je priložiti: 1. rojstni list, 2. zad-
 nje šolsko izpričevalo, 3. zdravniško
 izpričevalo o telesni sposobnosti, 4. iz-
 pričevalo o lepem vedenju in 5. izjavo
 staršev ali varuha, s katero se zave-
 zuje plačati stroške šolanja.

Prošnjo, ki je koleka prosta, je po-
 slati ravnateljstvu šole na Grmu

do 15. septembra t. l.

Prosilci, ki se morajo izkazati s tistim
 znanjem, ki ga daje prvi tečaj zimske
 šole, se lahko sprejmejo v drugi tečaj
 zimske šole. Natančnejša pojasnila daje
 ravnateljstvo šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 15. julija 1912.

Kocke za govejo juho

družbe Liebig

so kocke za izboljšanje kakovosti.

Njih fini, ne vsiljivi okus, ki izvira
 od uporabe najboljšega MESNEGA
 IZVLEČKA, jih odlikuje pred vsemi
 drugimi izdelki.

Cena 5 v komad.

Veliko več mleka in surovega masla

se dobi od krav, ako se jim vsaki dan poklada med klajo Vaccin, kajti po Vaccinu imajo krave za tretjino več mleka. Poleg tega postanejo krave bolj zdrave in mleko veliko bolj masno.

Mnogo hitreje se upita prešiče

ako se jim daje vsaki dan Suilin.

Vsakemu živinorejcu, ki hoče vedeti o tem kaj več, pošljem neizogibno potrebno knjigo "Domači živinodržavnik" **popolnoma zastonj!**

Izkušeni kmetovalci mi pišejo o Vaccinu in Suilinu tako: Krava, ki ni imela skoro nič več mleka, ga je dala zopet po 15 litrov. Prešič se je v štirih tednih udebelil za 20 kg bolj kot drugi. Suilin in Vaccin sta izvršni sredstva!

Vaša praška, namreč Suilin in Vaccin sta izvršni sredstva za pitje prešičev in za večje pridobivanje mleka od krav, kakor tudi za ojačenje mladih pujskov. Krava, ki ni dajala skoro nič več mleka, ga daje zopet po 15 litrov vsaki dan in je veliko bolj močna kot prej. Prešiča, ki sem ga hotel vpitati, se je udebelil v enem mesecu za 20 kg bolj kot drugi, katerim nisem dajal Suilina. Tudi telček je bolj krepak in zato ostanem Vaš hvaležen odjemalec. Moji tovariši tudi želijo Vaše redilne izdelke in zato Vam bodo pisali gg. K. Skala, K. Svododa od tukaj in ga. Bartak iz Sana.

S spoštovanjem

J. Maly v Horni Opolany p. Libice.

Čenjeni gospod!

Naročil sem pri Vas prvič 5 škatlic živalskega praška in takoj sem spoznal, da je živina, ki je dobivala prašek veliko raj jedla kot pa druga. Razdelil sem prašek tudi med sosede, ki so isto vsi sprevideli. Krave, ki so dobivale prašek so močnejše in dajo več mleka. Prešiči rastejo hitreje, so močnejši in se dobro rede. Sosedje, katerim sem prašek posodil potrjujejo, da je prašek res zelo koristen. Danes pišem na posebnih dopisnicah tretjič po prašek. Pošljite mi tudi knjigo "Domači živinodržavnik". Za prašek pa Bog plačaji! **Jurij Scotkowski Mosty, pri Jablankih 109, Avst. Šlez.**

Velečeni gospod!

Odkrito Vam moram pripoznati, da je Vaš živalski redilni prašek Vaccin izvrsten prašek. Moja krava je suha, že kupljena suha je dajala po teletih po 4 litre mleka, potem sem jo krmil z ovsem in krompirjem in tako sem jo prignal na 6 litrov, ali oves in krompir mi je bil predrag in sem prenehal in zopet je imela samo po 4 litre na dan. Kar čitam nekoč v časopisu o Vašem Vaccinu in kakor veste sem naročil zavojček za poskušnjo. V osmih dneh se ni nič učinkovalo v 14 dneh se je že namolilo 5 litrov potem dan za dnem zmiraj več, tako da sem zdaj sprevidel da prekaša Vaš Vaccin, oves in krompir. Vaše izredno sredstvo zasluži popolno pohvalo. S pozdravom

Ivan Porthuber, posestnik, Šalhen Zgor. Avstr.

Več sto takih pisem smo prejeli od ljudi, ki so izkusili Suilin in Vaccin.

Pišite takoj na nadvojvodskega dvornega založnika **M. Paraskovich G. m. b. H. Dunaj, Mariahilferstraße 51** (Poštni predal Kr. 3.)

Vsa ta redilna sredstva nadvojvod. dvornega založnika **Mag. Th. Paraskovich, Dunaj**, se dobivajo vedno sveža v glavnem skladišču za Kranjsko **Anton Kanc, drogerija v Ljubljani, Židovska ulica št. 1.**

❖ Zastopstvo ❖ za visoko provizijo

poveri zanesljivim osebam znana solidna češka veletrgovina suknja in modnega blaga za gospode in gospe, kateri bi hoteli obiskovati zasebne odjemalce.

Lepi dohodki se obetajo tudi gg. potnikom z drugo vrsto blaga, kateri bi mogli na svojem trgovskem potovanju vzeti cenik s seboj.

Prijazne ponudbe na upravo lista pod naslovom:

»Gotov dobiček 200.«

2362

Prostovoljna sodna javna dražba.

2311

V ponedeljek dne 5. avgusta 1912 ob 9. uri dop' se boče prodajalo na licu mesta pod jako ugodnimi pogoji na prostovoljni sodni javni dražbi zidano

ново hišo št. 74 v Stepanji vasi - na Kodelovem

z več sobami, kletjo, lastnim vodnjakom z dobro pitno vodo. Izključna cena 8000 K, vadij 800 K. — Natanšnejši dražbeni pogoji se poizvedo med uradnimi urami v pisarni podpisanega sodnega komisarja ali pred dražbo na licu mesta.

Mate Hafner

c. kr. notar kot sodni komisar.

Naročajte novi jubilejni cenik s koledarjem.

Birmanska darila.

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga

Švicarskih ur, zlatnine, srebrnine

Lastna tovarna ur v Švici.

Konkurenčne ure K 3-50, K 4- in K 5-.

Edino zastopstvo „Puch“-koles za celo Kranjsko. — Najboljši šivalni stroji od K 90- naprej.

FR. ČUDEN

Ljubljana, trgovec in posestnik, delničar družbe Union-Horlogère. 1243

Hiša

se prodaja na Vrhniki Stara cesta št. 106, s travnikom in nekoliko boršta. Poizve se istotam, ali v Ravnikarjevi ulici št. 15, Ljubljana. 2330

Kupci pozor!

Naprodaj je 20 minut od postaje Otoče

manjše posestvo

v lepem in rodovitnem kraju, v vasi blizu farne cerkve. Novo zidana hiša z več sobami, novi svinjaki, nova drvarnica, vodnjak, kozolec, hlev za tri govedi, vse v najboljšem stanju. Pri hiši je velik sadni vrt. Nadalje je travnik, njive in gozd. Cena vsemu posestvu je 10.500 K. Prodajo se pa tudi na željo kupca vse premičnine, živina, mrva, oprava in vse orodje ter poljski pridečki. Proda se zaradi odpotovanja. Več pove lastnik **Jožef Rakovec, Zg. Dobrava št. 7, pošta Podnart, Gorenjsko.** 2231

Vsaka mati

se mora razveseliti, da imajo močnate jedila, kakor štruklji, emoki, peciva, torte, narastki, pudingi, kipniki, krofi, krpice, buhtelnice, krivci, rezanci, omleti, palačinke, vlivanci, rogljički, žličniki, štruce itd. v mnogih slučajih posebno za otroke prednost pred mesnimi ali sestavljenimi jedili, ako so pripravljena z dodatkom

dr. Oetker-jevega pecilnega praška

2713

po 12 vinarjev

kajti le tedaj so ne samo redilna, ampak tudi lahko prebavna, česar se zopet posebno pri otrocih ne more preceniti. Napravite torej za Vaše otroke mnogo takih močnih jedi z dr. Oetker-jevim pecilnim praškom, ki se dobi povsod z več milijoni preizkušenimi predpisi.

ZDRAV, REDILEN, POCENI.

550

ČUJTE!

Tri vrste naj-novejših kosilnic

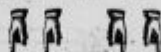

Mc. Cormick, Deering, Massey Harris

kakor tudi mlatilnice in sploh vse potrebščine za poljedelstvo v veliki izbiri po nizki ceni le pri

trgovini z železnino in zalogi strojev

Slovenski ceniki brezplačno.

Nad 200 strojev v zalogi!

Karol Kavšeka naslednika

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

Manufakturna (gvantna) trgovina
Pri Miklavžu
 Medena ulica (zraven loterije) Ljubljana

je bila vsled obilega obiska primorana prostore izdatno povečati. Tukaj najdete sedaj zelo svitlo in zračno trgovino, bogato založeno z najnovejšim blagom. Kupi se zanesljivo dobro, ker se ne preceni. Za jesen in zimo se vpelejo na zahtevo mojih častitih odjemalcev **tudi izgotovljene obleke in suknje za moške in dečke, pelerine in dežni plašči kakor tudi suknene in plišaste vrhne jopice za ženske.** Blagovolite iz prijaznosti med znanke razglasiti. Jesensko in zimsko blago je dobro odbrano in že v veliki množini prihaja.

Veliko zalogo in
 ugodne cene naj-
 dete pri nakupu
 blaga za obleke
 pri

R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Ustanovno
 leto 1869.

Kdor še ne ve,
 naj si zapomni,
 da je sedaj gvantna trgovina

Pri Škofu

v hiši

Pred Škofijo št. 3

zraven škofije ali nasproti gostilne „pri Sokolu“.

V prostorni svitli trgovini, kakor tudi v prvem nadstropju je Vam na razpolago velika zaloga blaga. Vpelje se tudi to jesen (čez mesec dni) popolnoma na novo **izgotovljene obleke za moške in dečke, pelerine in dežne plašče, ženske vrhne jopice iz sukna in pliša.** Izdelovalo se bode tudi po odbranem blagu na mero po lastnem krojaču v hiši. Blagovolite se pri nakupu jesenskega blaga in oblek po tem ravnati.

Št. 1038. 14kar. zlato K 13.—
 Št. 1038. Novo zlato K 6.40
 Št. 1064. Zlato na srebro
 K 2.70

Šr. 1046. 14 karat zlato
 K 9.—
 Šr. 1046. Novo zlato K 4.70
 Šr. 1068. Zlato na srebro
 K 2.50

Kesal

se je dosedaj še vsak, ki je kupil uro, zlatnino in srebrnino, predno je videl velezanimlivi in bogato ilustrovani cenik

H. Suttnerja

v Ljubljani, Mestni trg št. 25

ker se je moral prepričati, da se dobi tam res dobro trpežno in okusno blago po nizki ceni. Zahtevajte toraj predno se odločite za kak nakup cenik, ki se Vam dopošlje takoj, poštne prosto.

H. Suttner
 Ljubljana

Mesni trg št. 25

Največja eksportna lvrčka ur,
 zlatnine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v Sveci.

Tovarniška znamka

„IKO“

Zastoni

dobi vsakdo

H. Suttnerjev

velezanimlivi in bogato ilustrovani cenik za ure, zlatnino in srebrnino, kdor žrtvuje

5 vinarjev

za dopisnico na trdsko

H. Suttner

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Predno se odločite za nakup ur, zlatnine in srebrnine zahtevajte cenik.

Št. 1109. 14-kar. zlato
 z opal-kam. K 9.70

Št. 1149. Srebrna broška
 K 1.50

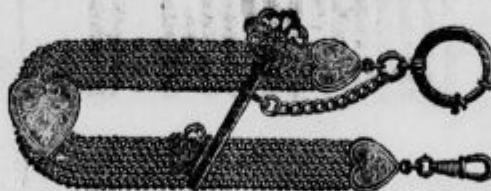
Zlato na srebro
 K 3.—

Št. 748.
 K 13.50

Št. 523.
 K 12.50

Št. 748. Srebrna cil.-rem., z dvojnati pokrovom, trpežno kolesje na 6 kamnov, K 13.50
 Št. 523. Srebrna anker-rem., Roskopf, z dvojnati pokrovom, trpežno kolesje, K 12.50

Št. 873. Nikelnasta verižica z obeskom K 2.20
 „ 854. Srebrna verižica s srcem trivrstna „ 5.70
 „ 854. „ „ „ 4 vrstna „ 7.50
 „ 854. „ „ „ 5 „ „ 9.—
 „ 853. „ „ „ 6 vrstna K 12.20
 „ 853. „ „ „ 8 „ „ 15.80
 „ 861. „ „ „ 10 „ „ 26.—
 „ 860. „ „ „ 15 „ „ 42.—

Št. 720.
 K 9.70
 Št. 723.
 K 11.70

Št. 735. K 13.

Št. 735.
 K 13.—
 Št. 736.
 K 13.70

Št. 735. Srebrna cil.-rem., z močnimi pokrovi, finc kolesje, na 6 kamnov, K 13.—
 Št. 723. Jednaka nekoliko večja K 11.70
 Št. 736. Jednaka nekoliko večja z zlatim obročkom, K 13.70
 Št. 720. Srebrna cil.-rem., z navadnim kolesjem, brez okrnaka, K 9.70